© PDF: Kamunikat.org 2020 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2020

Маладзечна, Вілейка, Смаргонь, Ашмяны, Валожын, Мядзел, Астравец, Мінск

рэгіянальная газета

27 чэрвеня 2003 года

№ 26 (427)
Выходзіць па пятніцах

плюс Тэлетыдзень

Навіны рэгіёну

Канец калгасам

АСТРАВЕЦ. На мінулым тыдні на Астравеччыне не стала калгасаў. Іх рэарганізавалі ў сельскагаспадарчыя вытворчыя кааператывы. Амаль усе былыя калгасы змянілі назвы. Няма больш "Чырвонага Кастрычніка", "Шляха Леніна", імя Карла Маркса. З'явіліся "Варняны", "Гервяты", якія адпавядаюць назвам вёсак, дзе месцяцца цэнтральныя сядзібы. У вёсцы Малі ўзнік кааператыў імя Гашкевіча. Былы калгас імя Карла Маркса, землі якога знаходзяцца ля шашы Вільня – Полацк, цяпер завецца "Полацкім трактам".

Мар'ян ВЯНГРОЎСКІ.

Затрымалі за суткі

СМАРГОНЬ. Усяго суткі спатрэбіліся мясцовым міліцыянерам, каб выявіць і затрымаць 25-гадовага жыхара Магілёва, які абакраў дзве кватэры. Дзейнічаў ён сярод белага дня, калі гаспадары былі на працы. Узламаўшы дзверы, выкрадаў золата, грошы і гарэлку.

Мар'ян ВЯНГРОЎСКІ.

Покліч продкаў

АШМЯНЫ. У мястэчка Гальшаны прыехалі з Канады і Ізраіля нашчадкі сям'і Ліёнд, якая некалі тут жыла.
Іх дачка Фрума заўсёды хацела паказаць дзецям і ўнукам сваю малую радзіму, дзе нарадзілася і жыла да 18 гадоў.

Ірына РАБУШКА.

Стоп вагону

МАЛАДЗЕЧНА. На маладзечанскім таможаным пасту затрымалі 7 вагонаў з ламінаваным паркетам, які незаконна везлі з Германіі ў Расію. Папярэдне груз ацанілі ў 1 мільярд 800 тысяч беларускіх рублёў.

Ірына РАБУШКА.

Свята горада

ВАЛОЖЫН. Заўтра райцэнтр адзначыць свой дзень нараджэння. Валожынцы і госці будуць катацца на брычках. Для іх выступяць вядомыя артысты Іна Афанасьева, Сяргей Мінскі. Улады вылучаць лепшыя вуліцы, сядзібы, дамы, пад'езды.

Наталля ШТЭЙНЕР.

Не плацяць!

ВІЛЕЙКА. Медыкам раёна, работнікам адукацыі, акрамя сельскіх садоў, не выплацілі заробтную плату за май. Медыцыне вінаватыя 224 мільёны рублёў. Школам і садам — 392 мільёны рублёў. Прычына нявыплаты заробтнай платы – адсутнасць грошай у фінансавага аддзела райвыканкома, які фінансуе гэтыя ўстановы.

Ірына РАБУШКА.

У беспрацоўя твар жаночы

Шмат гараджан і вяскоўцаў у нашым рэгіёне штодня страчвае працу. Мужчынам уладкавацца лягчэй. Асабліва на рабочыя спецыяльнасці. Жанчынам знайсці работу вельмі складана.

Фота Ірыны РАБУШКІ.

ВІЛЕЙКА. Даўно мінулі тыя часы, калі людзей за дармаедства прыцягвалі да адказнасці. Амаль у кожнага з нас сёння ёсць сваякі альбо суседзі, што ў сілу нейкіх абставін прымяралі на сабе статус беспрацоўных. Сітуацыя, шчыра кажучы, не з прыемных.

Асабліва калі вымушаны водпуск зацягваецца не на тыдзень і не на два, а на месяцы. Адна мая знаёмая, дарэчы, эканаміст па адукацыі, шукала працу больш года. І ўвесь гэты час, як прызналася сама, не магла ні жыць, ні спаць, бо адвечнае пытанне "Што рабіць?" падымала з ложка і ў дзве, і ў тры гадзіны ночы.

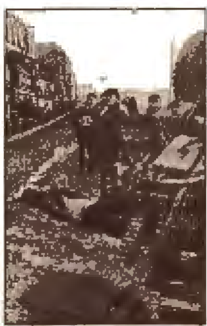
У падобным ёй становішчы аказалася ў Вілейцы больш сямісот афіцыйна зарэгістраваных беспрацоўных. Незапатрабаванымі, як расказалі ў цэнтры занятасці, засталіся прафесіі бухгалтара, тэхнікатэхнолага, эканаміста. Не ў пашане і закройшчыкі, повары, а ўсё таму, што прадпрыемствы, арганізацыі горада не набіраюць, скарачаюць рабочых. Нядаўна даведзеная да адчаю жанчына, спецыяліст з вышэйшай адукацыяй, згадзілася пераехаць у сельскую мясцовасць і пайсці працаваць на ферму даяркай. Дыпломам сыты не будзеш, а дзяцей трэба карміць кожны дзень. Дарэчы, на ўліку ў службе занятасці значацца 44 спецыялісты з вышэйшай адукацыяй, 117 – з сярэдняй спецыяльнай, і толькі 5 чалавек маюць за плячыма дзевяць класаў агульнаадукацыйнай школы. А найбольш неабароненымі аказаліся жанчыны. Ад агульнай колькасці непрацуючых яны складаюць 80 працэнтаў, і рэальных шансаў працаўладкавацца пакуль што не маюць, чаму пацвярджэннем і звесткі аб наяўнасці рабочых месц, пададзеныя ў раённы цэнтр занятасці прадпрыемствамі і гаспадаркамі. Там чакаюць у асноўным вадзіцеляў, муляраў, токараў, фрэзероўшчыкаў і не маюць патрэбы ў выхавальніках дзіцячых садоў, прадаўцах.

Каб хоць неяк падтрымаць жанчын, служба занятасці шукае для іх разовую, часовую работу. Прадстаўніцы слабай паловы чалавецтва шчыруюць у калгасах на праполцы буракоў, дапамагаюць пераб'іраць бульбу, збіраюць на палетках гаспадарак камяне. Заробкі атрымліваюць мізэрныя, але ж і за дзяржаўную дапамогу, якая ў мінулым месяцы, напрыклад, склала ў сярэднім 21.800 рублёў, не пражывеш. Не бачаць выйсця з зачараванага кола многія жанчыны, а таму згаджаюцца на пераадукацыю, якую з пачатку года прайшлі ў Вілейцы 72 чалавекі. Па новых спецыяльнасцях змаглі ўладкавацца далёка не ўсе, у беспрацоўя, як і некалькі месяцаў таму, застаецца жаночы твар.

Марына СЛІЖ.

Смерць на рэйках

Маладзіца К. ў самы разгар застолля паблізу чыгункі кінулася пад колы цягніка.

3-я старонка

Радашкавічы – не Рым

Аднак гучнай славай не абдзеленыя. Гісторык Міхаіл Філістовіч пачынае новы цыкл "Гістарычны атлас рэгіёну".

7-я старонка

Амерыка

Вучоба і жыццё ў гэтай краіне. Што б ні казалі, а Амерыка нямала зрабіла для беларускіх школьнікаў. Аб амерыканскім жыцці расказвае маладзечанская школьніца, якая правяла за акіянам год.

10-я старонка

© PDF: Kamunikat.org 2020 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2020

© PDF: Kamunikat.org 2020 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2020

■ РЭХА ФЕСТЫВАЛЮ

Сустрэнемся праз год

МАЛАДЗЕЧНА. Сёлетні VII Нацыянальны фестываль беларускай песні і паэзіі быў багаты на новыя песні, творчыя сустрэчы з паэтамі і пісьменнікамі, а таксама на дождж і горы смецця, пакінутага пасля свята.

Фота Ірыны РАБУШКІ.

Беларускія артысты разам з мастацкім кіраўніком фестывалю, народным артыстам, лаўрэатам Дзяржаўнай прэміі Беларусі, прафесарам Міхаілам Фінбергам.

Дзень першы

Аляксандр Лукашэнка на фэстываль так і не прыехаў. Міністр культуры Леанід Гуляка, які адкрыў урачыстасць, прачытаў ад яго віншаванне. Адразу паставілі ўсе кропкі над «і» ў новаўвядзенных сёлетняга свята. Спецыяльны прыз Уладзіміра Мулявіна за папулярызацыю беларускай песні ўручылі заслужанаму калектыву — Дзяржаўнаму канцэртнаму аркестру Беларусі пад кіраўніцтвам прафесара Міхаіла Фінберга. Прафесару ўручылі і спецыяльны прыз (для ўсяго аркестра) ад Маладзечанскага гарвыканкома - новы аўтамабіль ВАЗ 2106.

Канцэртную праграму адкрыў пераможца мінулага фестывалю Дзмітрый Качароўскі. Гэта, бадай, самы запамінальны голас, які адрозніваецца ад іншых маладых выканаўцаў. Астатнія вельмі падобныя паміж сабой. Падчас канцэрта вядучыя – заслужаныя артысты Рэспублікі Беларусь Алена Спірыдовіч і Генадзь Давыдзька – агучылі імёны сёлетніх пераможцаў.

Галоўны прыз дастаўся **Уладзіміру Аўчарову.** Другое месца падзялілі **Максім Сапацькоў** і **Руслан Аляхно.** Трэцяе – у **Аляксандра Зваровіча** і музакантаў **ВІА «Рэй»**. Дарэчы, шмат хто з гледачоў адмоўна аднёсся да конкурсу маладых выканаўцаў «за закрытымі дзвярыма», які прайшоў яшчэ далёка да пачатку фестывалю ў Мінску.

Новыя песні, што прагучалі з галоўнай сцэны, наўрад ці хто зараз успомніць. Нават маладым артыстам больш даспадобы песні іх старэйшых калег. Напрыклад, Вікторыя Алешка «перапела» Ліку Ялінскую. «Сяброўскую» польку «пазычыла» сабе спявачка Яна.

Пра тое, што ў сапраўднага мастацтва не існуе межаў ні ў часе, ні ў прасторы, яшчэ раз напомнілі Нэлі Багуслаўская і Ізмаіл Капланаў. Выходзілі на сцэну, каб павітацца з маладзечанцамі, як са сваімі даўнімі сябрамі, і старшыня Саюза кампазітараў Беларусі Ігар Лучанок, старшыня Саюза пісьменнікаў Алесь Пашкевіч, які пажадаў фестывалю сустрэць і свой 100-гадовы юбілей, каб лішні раз пацвердзіць: народ спявае – значыць, жыве!

Цудоўным водбіскам – салютам, які асвятліў начное неба над горадам сотнямі рознакаляровых агеньчыкаў-зорачак, а за ім праліўным даждажом, – закончыўся першы дзень фестывалю.

Дзень другі

Не парадавала надвор'е маладзечанцаў, а таксама гасцей горада і ў суботу. Зацяжны дождж ішоў без перастанку і прымусіў многія творчыя калектывы, выступленне якіх на розных пляцоўках горада павінна было пачацца ў 12 гадзін, перамясціцца пад дах Палаца культуры. Там жа, дарэчы, упершыню ў межах фестывалю, прайшоў канцэрт, прысвечаны памяці Агінскага. Кампазітара, чыё жыццё знітавана з маладзечанскай зямлёй. Тут стаіць яму помнік, да якога былі ўскладзены кветкі, тут працуе вучылішча, што носіць яго імя. Музыказнаўцы кажуць, што яно знакавае. І не толькі таму, што паланэзы Агінскага вядомыя ўсяму свету. Адносіны да творчасці кампазітара – паказчык сталасці, спеласці беларускага народа.

Канцэрт, які доўжыўся дзве гадзіны, прайшоў, нібы імгненне. Цёплымі, сардэчнымі апладысментамі сустракала зала сімфанічны аркестр Маладзечанскага музычнага вучылішча імя Агінскага пад кіраўніцтвам заслужанага дзеяча мастацтваў Рэспублікі Беларусь Рыгора Сарокі, а таксама камерныя калектывы Дзяржаўнага канцэртнага аркестра Беларусі. Не засталося ў зале раўнадушных пасля выступлення ансамбля трубачоў "Інтрада", флейтыстаў "Сірынкс", і яшчэ доўга пасля канцэрта гучаў дзесьці ў сэрцы паланэз Агінскага "Развітанне з Радзімай".

А на плошчы гэтым часам зноў задыміліся мангалы, прыманьваючы гараджан пахучым дымком і водарам апетытна прыгатаванага мяса. Бойка працавалі гандлёвыя рады, рэалізоўвалі разнастайны тавар прадпрымальнікі. Бліжэй да 21 гадзіны маладзечанцы сталі займаць месцы ў імправізаванай глядзельнай зале. Спадзяванні аказаліся апраўданымі. Гала-канцэрт, у час якога прагучалі лепшыя беларускія песні, не проста прынёс добры настрой. Ён падарыў сустрэчу з Алесяй, паэтамі Алесем Пісьмянковым і Навумам Гальпяровічам, Юрыем Вашчуком. Плён творчай працы адзначылі ў той суботні вечар бацька і сын Карызны. Адбылася прэм'ера песні "Возера Свіцязь", музыку да якой напісаў Уладзімір малодшы, словы – Уладзімір старэйшы. А данеслі яе да слухача Наталля Раманская і Валянцін Кірыленка.

Дзяржаўны нацыянальны хор Рэспублікі Беларусь пад кіраўніцтвам Ніны Міхайлавай выйшаў на сцэну з песняй "Люблю наш край, старонку гэту". Творам, якому спаўняецца сёлета 90 гадоў, а яго аўтару – Канстанцыі Буйло – 110 з дня нараджэння. Яркая старонка ў гісторыі беларускай песні і творчасць Юрыя Семянякі, мелодыі якога і сёння натхняюць выканаўцаў. І гэта яшчэ раз пацвердзіў Аляксандр Яфімчык, які падарыў слухачам "Беларусачку", а лаўрэат І Нацыянальнага фестывалю Наталля Тамела праспявала песню Алега Елісеенкава на словы Уладзіміра Мазго "Ты і я".

Апошнячы зноў быў салют. Толькі ўжо з нагоды завяршэння фестывалю, які падарыў нам усім магчымасць яшчэ раз далучыцца да роднага слова і культуры. Якая жыве і, нягледзячы ні на што, працвітае.

Дзень трэці і апошні

На трэці дзень на сцэну падняліся мясцовыя артысты і парадавалі разнастайнасцю музычных накірункаў, якія добра прыжыліся ў Маладзечне.

Ужо 5 дзён, як скончыўся фестываль. Цэнтральная плошча набывае свой будзённы выгляд, каб зноў сабраць тут артыстаў і гледачоў праз год.

Ірына РАБУШКА, Марына СЛІЖ.

Ёсць «Вячоркі» ў Цюмені

Выступленнем фальклорнага ансамбля "Вячоркі" з сяла Вікулава Цюменскай вобласці ўдзень 20 чэрвеня ў Маладзечанскім Палацы культуры пачалася праграма Нацыянальнага фестывалю песні і паэзіі.

12 удзельніц гурта аб'ядналіся дзеля таго, каб у далёкай ад Беларусі сібірскай зямлі не згасла беларуская песня, якая там гучыць з 80–х гадоў пазамінулага стагоддзя. Удзельніцы "Вячорак" – нашчадкі ў трэцім-пятым пакаленнях перасяленцаў з Беларусі, якія былі выгнаны голадам, а, магчыма, проста пошукам лепшай долі за Уралам. Большасць – унучкі, праўнучкі і прапраўнучкі перасяленцаў з Магілёўшчыны.

— У вёсках самаходаў (нашчадкаў тых, хто сваім ходам прыйшоў у Сібір, і сёння так называюць там), – гаворыць стваральніца ансамбля і яго сэрца Валянціна Міхеенка, – да гэтага дня можна пачуць беларускую песню. Мы стараемся не забывацца на беларускае слова, але ўпершыню нам надарылася пабываць на сваёй гістарычнай Радзіме. І з якім замілаваннем і хваляваннем у сэрцы мы ходзім па Маладзечне і слухаем–не наслухаемся...

З пакалення ў пакаленне, з вуснаў у вусны перадаюцца ў Сібіры не толькі беларускія песні, але і звычкі, звычаі, словы. Валянціна Міхеенка згадала, як у іхніх вёсках калядавалі, і неслася з аднаго канца сяла ў другі: "Калядую, калядую, каўбасу чую...".

Жанчына расказала сціпла ў зале, як сібірак Іван Міхеенка ў 1944 годзе, вызваляючы радзіму бацькі, Вагатыну, сустрэўся са сваім дзядзькам, з якім ніколі не бачыўся. Пра тое, што беларусы з іхняга краю ганарацца суплемяннікамі Героем Савецкага Саюза Фёдарам Дазорцавым, Міхаілам Пазняковым, лётчыкам–выпрабавальнікам, які за сваю мужнасць ужо ў гісторыі сучаснай Расіі атрымаў званне Героя гэтай краіны.

І гучалі песні самадзейных, але настолькі шчырых і пранікнёных артыстак... Чуйнае вуха беларуса магло пачуць у іх словах рускі акцэнт... Але, маркую, песні гэтых жанчын–падзвіжніц за тысячы кіламетраў ад Беларусі, якая для большасці з іх да нядаўняга часу была толькі Краінай Успамінаў іхніх бацькоў і дзядоў, гучаць чысцютка па-беларуску. Столькі суму і нявыказанага шкадавання па страчанай роднай зямлі ў іхніх напевах.

Мікола ГАЙДУК.

■ ФЕСТЫВАЛЬ

Прыз для віляйчанкі

МАЛАДЗЕЧНА. На адкрыцці VII Нацыянальнага фестывалю беларускай песні і паэзіі віляйчанцы Наталлі Салавай уручылі спецыяльны прыз ад Мінаблвыканкома за актыўны ўдзел у шматлікіх конкурсах.

Наталля неаднойчы спявала пад канцэртны аркестр Беларусі пад кіраўніцтвам Міхаіла Фінберга. Сёлета ў фестывальным конкурсе яна не ўдзельнічала, а была запрошана ў якасці госці. У канкурсантаў яе вылучалі ў 2000 годзе, але з-за ўзросту яна не прайшла. Тады ёй не было 16 гадоў. Наталля Салава — выхаванка ўзорнай эстраднай студыі Вілейскага Палаца культуры «Экспромт». Цяпер дзяўчына заканчвае Мінскае вучылішча мастацтваў.

Ірына РАБУШКА.

■ ХРОНІКА

З'явіўся «Летапіс Свірскага краю»

МЯДЗЕЛ. У Свірскай сярэдняй школе падрыхтавалі "Летапіс Свірскага краю".

Мае гэта даследчыцкая работа каля 140 старонак, на якіх багата інфармацыі пра гісторыю Свіршчыны, вядомых людзей, чыё жыццё і дзейнасць былі звязаны з гэтай зямлёй. Стварылі "Летапіс" пяцёра вучняў-старшакласнікаў пад кіраўніцтвам настаўніка гісторыі Вадзіма Праўрацкага.

Алесь ВЫСОЦКІ.

Прэзентацыя кнігі

СМАРГОНЬ. Кніга "Прыйсці да алтара" паэта Мар'яна Дуксы, які жыве ў Солах, выйшла накладам 2 тысячы асобнікаў і была прадстаўленая ў выставачнай зале Саюза кампазітараў, што ля Кафедральнага сабора ў Мінску, у канцы мінулага тыдня.

Гэта выданне было прэзентаванае разам з кнігамі іншых аўтараў, якія выйшлі пад рэдакцыяй каталіцкага часопіса "Наша вера".

Таццяна СКАРЫНКІНА.

Нядоўга музыка маўчала

МЯДЗЕЛ. З Дома культуры ў Княгініне зламыснік скраў музычны цэнтр "Panasonic".

Для гэта злодзей узламаў уваходныя дзверы і дзверы кабінета дырэктара. Музычны цэнтр клуб набыў нядаўна. Украў яго малады жыхар вёскі і схаваў на сенасховішчы ў хляве. Кажуць, шурудзячы віламі, наткнулася на ўпакаваны цэнтр бабка. Спужалася няведамай знаходкі ў сваім хляве і вырашыла несці яе тапіць. Добра, што хтосьці яе спыніў.

Алесь ВЫСОЦКІ.

Вучыліся бібліятэкары

АСТРАВЕЦ. Новыя метады работы апрабавала цэнтральная раённая бібліятэка.

Тут быў падрыхтаваны і праведзены выязны семінар работнікаў устаноў культуры, у час якога бібліятэкары не толькі абмеркавалі работу на летні перыяд, алё і пaглядзелі мерапрыемства "Бярозкі роднай светлы лік". Адказваў за мерапрыемства аддзел маркетынгу ЦБС, а гасцей прымала Мальская сельская бібліятэка.

Марына СЛІЖ.

© PDF: Kamunikat.org 2020 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2020

© PDF: Kamunikat.org 2020 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2020

Не ўсцерагліся ад цягніка

24 мая маладзіца К. са сваімі сябрукамі выпівала паблізу чыгункі ў Смаргоні. У самы разгар застолля яна раптам сп'яну кінулася пад цягнік. Сэрца 23–гадовай жанчыны перастала біцца. А яе маленькая дачка засталася сіратой.

Прычына, якая штурхнула смаргонку на такі ўчынак, высвятляе міліцыя на транспарце. Вядома толькі, што раней такія свае намеры яна выказвала знаёмым.

Як і раней, траўматызм на чыгунцы – з'ява нярэдкая. Ужо сёлета на ўчастку, які абслугоўвае Маладзечанскі аддзел унутраных спраў на транспарце, пад коламі цягніка пацярпела 8 чалавек. Чацвёра з іх, у тым ліку і смаргонка К., выбралі чыгунку ў якасці сродку звядзення рахункаў з жыццём.

Даведка. Маладзечанскі аддзел унутраных спраў на транспарце (АУСТ) абслугоўвае ўчастак з працягласцю чыгуначнай каляіны ў 269 км. На ім размешчана 17 станцый і 35 прыпыначных пунктаў. У зону адказнасці аддзела ўваходзіць тэрыторыя 7 раёнаў: Маладзечанскага, Вілейскага, Мядзельскага, Смаргонскага, Валожынскага, Ашмянскага, Астравецкага.

Праблем, якія звязаныя з правапарушэннямі на аб'ектах чыгуначнага транспарту, у супрацоўнікаў Маладзечанскага АУСТ дастаткова. Найчасцей яны выкліканыя агульнымі негатыўнымі з'явамі ў грамадстве, нізкім узроўнем прававой культуры людзей.

Жыхар Аляхновічаў Н, 1980 года нараджэння, па ўласнай неабачлівасці летась трапіў пад цягнік. Абышлося лёгкім перапалохам. А ўжо 4 мая гэтага года ён зноў трапляе пад той самы цягнік. На гэты раз яму адрэзала нагу.

Нярэдка, не выключэнне сёлета, пад цягнікі трапляе буйная рагатая жывёла, якая выпасваецца непадалёк ад чыгункі і належыць калгасам і вяскоўцам. Выпадкі пакідання скаціны без нагляду прыводзяць да сумных вынікаў і для гаспадароў жывёлы, і для чыгуначных арганізацый, якія церпяць страты з–за пашкоджанняў абсталявання цягнікоў.

У летні перыяд многія сельскія гаспадаркі пераводзяць скаціну на кругласутачны выпас, забяспечваючы пастухоў дапаможнымі сродкамі ў выглядзе "электрапастухоў", адчаго сапраўдныя пастухі ноччу трацяць пільнасць і спяць. Часта бываюць п'янкі. Кантроль з боку старшынь калгасаў, начальнікаў участкаў, загадчыкаў ферм слабы.

Даведка. Тармазны шлях цягніка складае 400 метраў і больш. Гэтай адлегласці бывае недастаткова, каб ўратаваць чыёсьці жыццё.

Галоўная прычына траўматызму – п'янства, парушэнне элеметарных правілаў паводзін на транспарце.

Даведка. За хаджэнне па пуцях ва неўстаноўленых месцах прадугледжаная адміністрацыйная адказнасць у выглядзе штрафу да паловы базавай велічыні (сёння гэта складае да 7 тысяч рублёў). А за парушэнне правілаў праезду гужавым транспартам і прагону скаціны праз пуці, выпас жывёлы паблізу чыгуначнага палатна цягне накладанне штрафу ад паловы да адной базавай велічыні, а на службовых асоб – ад 1 да 2 базавых велічынь.

Паважаныя чытачы, не забывайцеся, што чыгунка з'яўляецца зонай павышанай небяспекі і каб пазбегнуць трагічных выпадкаў, захоўвайце элементарныя меры перасцярогі.

Ігар ІВАШЫНКА,
старшы інспектар прафілактыкі Маладзечанскага аддзела ўнутраных спраў на транспарце.

Трагічнае здарэнне на адным з участкаў Беларускай чыгункі ў Гродзенскай вобласці. На гэты раз не раз'ехаліся грузавік і цягнік. Вадзіцель аўтамабіля загінуў.
Фота Віталя ПЛЯ, IREX/ProMedia.

Курсы валют НБ РБ

	19.06 руб.	26.06 руб.
Долар ЗША	2054,00	2059,00
Еўра	2416,43	2372,38
Злоты	551,93	531,49
Літ	699,96	687,15
Расійскі рубель	67,61	67,91

«Вулічныя» курсы ў Маладзечне

Долар	2045/2065	2045/2065

Маладзечна

Цэны на рынку

Прадукты	Цана (руб.) 18.06	25.06
Кілбаса с/вялен., 1 кг	11980	12600
Сасіскі, 1 кг	4310	4350
Селядзец, 1 кг	2800	2800
Рыс, 1 кг	780	780
Грэчка, 1 кг	1450	1450
Цукар, 1 кг	1240	1280
Яйкі курыныя, 1 дзес.	800	900
Алей, 1 л	1650	1750
Маянэз, 200 г	450	470
Кава «Пеле, 100 г	2200	2200
Шпроты, бляшанка 160 г	750	750
Соус там.«Мінскі», 0,5 л	650	680
Цыбуля рэпчатая, 1 кг	1100	1100
Капуста, 1 кг	750	1000
Морква, 1 кг	1300	1000
Лімоны, 1 кг	2500	2400
Апельсіны, 1 кг	1850	1900
Клубніцы, 1 кг		3500
Чарэшня, 1 кг		3500
Памідоры, 1 кг		2300
Яблыкі, 1 кг		2000

Сялянскія прадукты

Малако, 1,5 л	700	700
Смятана, 1 л	2000	2000
Масла, 1 кг	4400	4400
Тварог, 1 кг	2000	2000
Яйкі курыныя, 1 дзес.	1450	1200
Бульба, 1 вядро	2800	2800
Яблыкі, 1 кг	1300	1300
Бульба маладая, 1 кг		2000
Клубніцы, 5-літр. вядро		18000

Асцярожнасць – не перашкода

Сёння няма чалавека, які б не адчуў на сабе тых зручнасцей, што нясе электрычнасць. Аднак, карыстаючыся ёй дома, на працы, трэба заўсёды памятаць, што разам з выгодамі тоіць яна яшчэ і небяспеку.

На вуліцы лета, час летніх канікулаў. Менавіта ў гэты час дзеці найбольшым чынам аказваюцца адны. Таму просім у першую чаргу бацькоў: знайдзіце вольную хвілінку і напомніце сваім нашчадкам, што свавольства, гарэзлівасць паблізу ліній электраперадач вядуць, як і аголеныя правады і патроны, да бяды. Нельга таксама браць мокрымі рукамі альбо вільготнай анучкай уключаныя ў разетку асвятляльныя прыборы, прымяняць самаробныя электранагравальнікі, датыкацца да правадоў паветраных ліній электраперадач пры абрэзцы дрэў альбо зборы фруктаў.

Не шкодзіла б успомніць пра тэхніку бяспекі і дарослым, якія ў большасці выпадкаў становяцца ахвярамі ўласнай абыякавасці: праводзяць часовую электраправодку ў хлявы, веранды, ванныя пакоі, робяць рамонт электрычных прыбораў, не выключыўшы іх з разеткі.

Любы няшчасны выпадак можна прадухіліць. Для гэтага проста кожны чалавек павінен быць законапаслухмяным і асцярожным. Бо абыякавасць дорага каштуе.

В.САЗОНАЎ,
кіраўнік групы электратэхнічнай інспекцыі.

53841 тэл. у Маладзечне
рэклама ў «Рэгіянальнай газеце»
тэл. у Маладзечне 53841
рэклама
тэл. у Маладзечне 53841

Беларускі тэхнікум бізнесу і права пры Беларускім інстытуце правазнаўства. Вілейскі філіял. Ліцэнзія Міністэрства адукацыі №114 ад 30.01.1997 (прадоўжана загадам МА №156 ад 02.05.2002).
Аб'яўляе прыём абітурыентаў у 2003 г. для навучання па спецыяльнасцях:
«Правазнаўства» – на базе 9 і 11 класаў на дзённае і завочнае навучанне, прысвойваецца кваліфікацыя «Юрыст». **«Бухгалтарскі ўлік, аналіз і кантроль»** – на базе 9 і 11 класаў на дзённае і завочнае навучанне, прысвойваецца кваліфікацыя «Бухгалтар». **«Эканоміка і арганізацыя вытворчасці»** са спецыялізацыяй **«Эканоміка і прававое забеспячэнне прадпрымальніцкай дзейнасці»** – на базе 9 і 11 класаў на дзённае навучанне, прысвойваецца кваліфікацыя «Тэхнік-эканаміст».
Тэрміны навучання: на базе 9 класаў — 2 гады 10 месяцаў; на базе 11 класаў — 1 год 10 месяцаў; завочнае навучанне — 2 гады 9 месяцаў. **Прыём дакументаў** — з 15 чэрвеня па 15 жніўня, на завочнае навучанне — з 3 мая па 20 жніўня. У прыёмную камісію падаецца **заява** ўстаноўленай формы, да якой прыкладаюцца: **дакумент аб адукацыі** (арыгінал); **медыцынская даведка формы, якая ўстаноўлена Міністэрствам аховы здароўя РБ; шэсць фотакартак 3х4; выпіска з працоўнай кніжкі** (для тых, хто працуе); **сертыфікат цэнтралізаванага тэсціравання** (для тых, хто ў ім удзельнічаў); **пашпарт або пасведчанне аб нараджэнні** (прад'яўляецца ў прыёмную камісію асабіста). Разам з пералічанымі дакументамі падаюцца дакументы, якія пацвярджаюць права на льготы, якія ўстаноўлены заканадаўствам РБ. **Уступныя экзамены праводзяцца з 1 жніўня.**
Тыя, хто паступае *на дзённую форму навучання*, у залежнасці ад выбранай спецыяльнасці праходзяць **наступныя іспыты: «Правазнаўства»** — па гісторыі Беларусі (вусна), беларускай /рускай/ мове (дыктант); **«Бухгалтарскі ўлік, аналіз і кантроль», «Эканоміка і арганізацыя вытворчасці»** — па беларускай /рускай/ мове (дыктант), матэматыцы (экзамен у форме тэсціравання). *Абітурыенты, якія скончылі сярэднюю ці базавую школу, ПТВ з адзнакамі "6", "7", "8", "9", "10" балаў, залічаюцца ў тэхнікум па конкурсе сярэдняга балу дакумента аб адукацыі ў перыяд 5-дзённага тэрміну да пачатку ўступных іспытаў.*
На завочную форму навучання прымаюцца асобы, якія маюць сярэднюю адукацыю, або выпускнікі ПТВ, сярэдніх спецыяльных і вышэйшых навучальных устаноў у парадку атрымання другой адукацыі. Тыя, хто паступае на завочную форму навучання па спецыяльнасці **«Правазнаўства»**, праходзяць іспыты па гісторыі Беларусі (вусны экзамен), па беларускай /рускай/ мове (дыктант). **На астатнія спецыяльнасці** залічэнне праводзіцца па выніках субяседавання па беларускай /рускай/ мове і матэматыцы да 30 жніўня ў некалькі этапаў.
Выпускнікі, якія паспяхова скончылі тэхнікум, залічваюцца на 3 курс Беларускага інстытута правазнаўства без уступных экзаменаў (па субяседаванню).
Навучанне ажыццяўляецца за памяркоўную плату: дзённае па спецыяльнасці "Правазнаўства" — 400 у.а., па астатніх спецыяльнасцях — 375 у. а. Завочнае навучанне — 325 у. а. На працягу навучання (за асобную плату) у жадаючых ёсць магчымасць атрымаць вадзіцельскае пасведчанне катэгорыі "А", "В", "ВС".
Адрас: Вілейскі філіял БТБ і П, 222410, г. Вілейка, Мінская вобл., вул. Савецкая, 54. Тэлефоны: 55586, 57667.

Вытворча-забеспячэнцкае рэспубліканскае унітарнае прадпрыемства «Белрэахім» прапануе:
— **Мензуркі** *(шклянкі ў адпаведнасці з ГОСТам)*; **тэрмометры** *вонкавыя, пакаёвыя, водныя;* **псіхрометры** *(дзеля вызначэння вільготнасці)*; **спіртометры**; **пальчаткі** *гумовыя і латэксныя;* **дэзінфіцыруючыя сродкі** *для падлогі, паверхняў, посуду, гігіенічнай апрацоўкі рук;* **бутлі** *10л, 20л;* **хімрэактывы**.
— **Посуд лабараторны** — *колбы, шклянкі, цыліндры, прабіркі, скарыфікатары, піпеткі, шалі, дыстылятары, мэблю і інш.*
Больш за 200 найменняў.
Наш адрас: 220103, г. Мінск, вул. Каліноўскага, 6.
Тэлефон 2652422, тэл./факс 2830206.
Мы працуем дзеля вас.
Падлягае абавязковай сертыфікацыі. Ліц №2314 Мінскі ГВК да 11.03.2008. Ліц №11995 Мінскі ГВК да 23.06.2005.

Арганізацыя вырабляе і прадае
дошку для падлогі, вагонку, плінтус, налічнік, брус.
Тэл. у Маладзечне **30008, (8-029) 6766706.**
Ліц №861, Маладзечанскі ГВК 27.07.200-27.07.2005.

Кодавыя металічныя дзверы з дамафонам для пад'ездаў.
Устаноўка. Т. у Маладзечне 65166.
Ліц №2609 Мінскі ГВК ад 30.05.2002.

УВП «Завод сухіх сумесяў» ААТ «Забудова»
прадае са склада ў п.Чысць
сухія сумесі
ЗАБУДОВА
(шпаклёўка, тынкоўка, клей для пліткі, гідраізаляцыя і інш.) усяго 61 рэцэпт,
уцяпляльнік ячэістабетонны, цэмент М500 у мяхах па 25.40 кг.
Форма аплаты любая (наяўны, безнаяўны разлік, вэксалі, залікі, бартэр).
Тэл. **(01773) 99155, 90291, (8-029) 6999155.**
Ліц №467, Маладзечанскі РВК 29.11.2002-28.11.2007.

ПЯЧАТКІ, ШТАМПЫ, ГРАВІРОЎКА
г. Маладзечна, вул. Буйніцкага, 63,
тэл./факс 54402. ТДА «ВІЗІТ».
Ліц. №006 МУС РБ ад 20.05.1998 г. да 20.05.2003 г.

Услуги пейджинговой связи
В.Гастинец, 143-508
ПРОДАЖА И ОБСЛУЖИВАНИЕ 7-16-35
RADIO РАДИО PAGE ПЭЙДЖ
НИЗКИЕ ЦЕНЫ!!! ДОСТУПНО КАЖДОМУ!!!
Принимаем на обслуживание с собственными пейджерами
Лицензия Минсвязи РБ № 550 от 23.03.1998г.

ПОМНІКІ
з граніту і мармуровай крошкі.
Розныя формы.
Т. у Маладзечне 34171

Інстытут кіравання і прадпрымальніцтва
Ліц №10 Міністэрства адукацыі РБ ад 17.06.1993
Прадоўжана загадам Міністэрства адукацыі РБ №529 ад 05.08.1999
Сертыфікаты аб дзяржаўнай акрэдытацыі №52 ад 08.11.1999, №63 ад 19.06.2000.
Аддзяленне інстытута ў Маладзечне
АБ'ЯЎЛЯЕ ПРЫЁМ АБІТУРЫЕНТАЎ
на 2003-2004 навучальны год
на завочную форму навучання
па спецыяльнасцях:
– **Менеджмент**
– **Эканоміка і кіраванне на прадпрыемстве**
– **Бухгалтарскі ўлік, аналіз і аўдыт**
Навучанне платнае.
Асобы, якія маюць сярэднюю спецыяльную адукацыю, прымаюцца на завочнае навучанне на скарочаны тэрмін па спецыяльнасцях: «Эканоміка і кіраванне на прадпрыемстве» і «Бухгалтарскі ўлік, аналіз і аўдыт».
Тэлефоны: 70010, 30131.
222310, Маладзечна, вул. Машэрава, 3.

СТЕКЛОБАНКА
1л.; 1,5л.; 2л.; 3л.
СКО, евротвист
КРЫШКА
закаточная
СКО, твист
(017) 226-74-48
(017) 223-57-58
Лиц. №33476, 26.09.2002—07г. Выд. МГИК

ПОМНІКІ
з каліброванага граніту
Дастаўка па РБ — бясплатная.
Тэл. у Маладзечне .... **31294, 62895.**
Тэл. у Вілейцы 57135, 54315
Тэл. у Валожыне ... 55140 Тэл. у Астраўцы 21508
Тэл. у Мядзеле ...... 55720 Тэл. у Ашмянах 42970
Тэл. у Нарачы .... 47000 Тэл. у Смаргоні 34547

© PDF: Kamunikat.org 2020 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2020

© PDF: Kamunikat.org 2020 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2020

Знак нашай бяды

22 чэрвеня не стала народнага пісьменніка Беларусі Васіля Быкава

Наш участковы доктар Алена Кусава, да якой я завітаў на чарговы прыём, пацікавілася:

– Чаму такі сумны выгляд? Зноў сэрца схапіла?

– Так, схапіла. Ад паведамлення пра смерць Васіля Быкава.

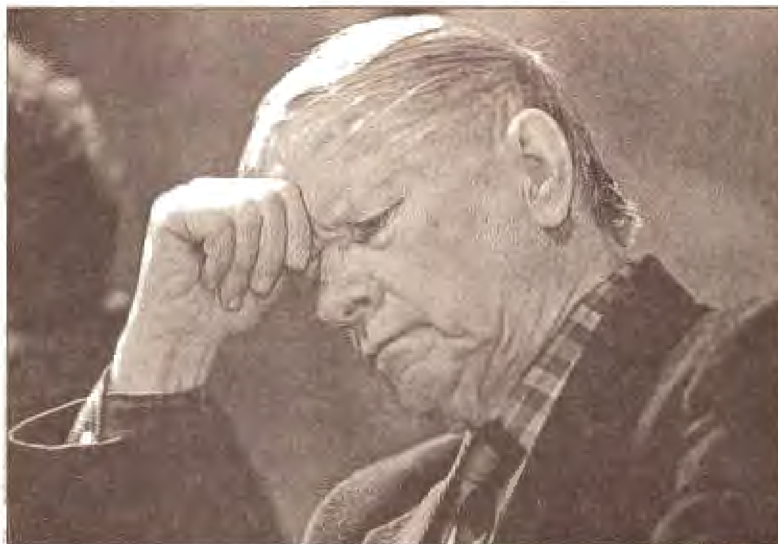
– Што, Быкаў памёр? – трывожным голасам перапытала Алена Іванаўна. – Са школьнай лаўкі ён разам з Уладзімірам Караткевічам з'яўляецца маім любімым беларускім пісьменнікам. А цяпер няма ні аднаго, ні другога. Каго можна паставіць упоравень з імі ў сучаснай беларускай літаратуры?

Задумалася.

– Нікога, – сама ж адказала.

Гэта меркаванне радавога чытача, да якога можа далучыцца любы патрыёт нашай Радзімы, для якога неабыякавы лёс і прага да суверэнітэту Беларусі. Такім патрыётам быў і Васіль Быкаў.

Шлях у літаратуру для яго быў нялёгкім, бо заўсёды знаходзіліся гора–крытыкі, што наводзілі паклёп на асобныя творы пісьменніка. Помню, як у другой палове 60–х гадоў некаторыя з іх сустрэлі ў штыкі аповесць "Круглянскі мост". Нехта В.Панкоў з Масквы сцвярджаў, што "аповесць няправільна перадае настрой, дух, атмасферу жыцця савецкага партызанскага руху". Маўляў, у ім "як быццам не існуе нармальных чалавечых адносін". Вядома, што ў такіх шкурнікаў, як Брытвін, які пасылае падлетка Міцю на смерць, каб узарваць мост, і сапраўды няма партызанскай этыкі. Але ж былі і такія народныя мсціўцы, якія хацелі праславіцца цаною жыцця іншых людзей. Абы самім уцалець, абы пра іх нашчадкі гаварылі як пра герояў. І пра гэта балюча было пісаць. Але ж слова з песні не выкінеш. І аўтар не стаў у абарону Брытвіна. Ён асудзіў і яго ўчынкі, і ўчынкі яго асяроддзя. Каб адкрыта, з мастацкім словам сказаць гэта, патрэбна была мужнасць, якой у Быкава хапала. А "панковы" ігралі ў дудку тых, хто ім грошы плаціў.

Фота REX/ProMedia

Узрушаны праўдзівасцю прачытанага, я паслаў Васілю Уладзіміравічу ліст у падтрымку яго смелай аповесці. Неўзабаве з Гродна, дзе Быкаў працаваў у абласной газеце, прыйшоў кароткі адказ (паспрабуй на кожны ліст радавога чытача адказаць падрабязна):

"Паважаны Барыс Флоравіч! Дзякуй на добрым слове! З павагай Васіль Быкаў".

Час ад часу, калі пісьменнік працаваў ужо ў Мінску, я, прачытаўшы той ці іншы яго новы твор, набіраў знаёмы нумар тэлефона на Танкавай вуліцы і дзяліўся сваімі ўражаннямі. І не помню выпадку, каб Васіль Уладзіміравіч, спасылаючыся на адсутнасць часу, адмовіўся са мной пагутарыць. Асабліва шчырая размова адбылася пасля паяўлення ў часопісе "Полымя" аповесці "Аблава", ганарар за якую В.Быкаў прасіў пералічыць у фонд Мартыралогу Беларусі. Пякучую да болю праўду раскрыў аўтар у новым творы. Учарашні беззямельны селянін узрадаваўся, калі савецкая ўлада надзяліла яго панскай зямлёй. Прывучаны да нялёгкай фізічнай працы, Хведар Роўба ў хуткім часе зрабіў свой хутар багатым. Нават малатарню набыў, якой дзяліўся з суседзямі. А гэтага было дастаткова, каб залічыць яго ў кулакі і амаль усёй сям'ёй саслаць пад Котлас. Там памерлі яго родныя, а сам Хведар праз колькі гадоў высылкі ўцёк з лагера, каб свае косці пахаваць на Радзіме. І ён дасягнуў мэты. На месцы хутара застаў адны разваліны. На пошукі ўцекача мясцовыя ўлады арганізавалі аблаву, у якой самую актыўную ролю адыгрываў сын Хведара – "вялікі начальнік у раёне". Вылюдак не толькі адмовіўся ад бацькі, але нават прозвішча наважыўся змяніць. І вось гэтае "жорсткае і няшчаднае", што змянілася на змену добраму, губіць усё лепшае ў чалавеку. Хведар Роўба нарэшце гіне ў балоце – мэта дасягнутая.

Узрушаны аповесцю, я падзяліўся сваімі ўражаннямі ў артыкуле, які надрукаваў у адной з мясцовых газет. Выразку з публікацыяй цераз Васіля Зуёнка перадаў Быкаву. Відаць, ён яе атрымаў, бо праз колькі дзён па тэлефоне ад Васіля Быкава атрымаў падзяку за падтрымку яго творчасці.

А сёння даводзіцца насіць жалобу ў сэрцы. І пакінуў Васіль Уладзіміравіч гэты свет менавіта 22 чэрвеня – у гадавіну пачатку Вялікай Айчыннай вайны, якая так шчыра і праўдзіва адлюстраваная ў яго творах. Нешта трагічна-сімвалічнае ёсць у гэтым супадзенні.

Барыс МАНЦЭВІЧ,
Вілейка.

Васіль Быкаў

Беларускі пісьменнік і грамадскі дзеяч Васіль Уладзіміравіч Быкаў нарадзіўся 19 чэрвеня 1924 года ў вёсцы Бычкі Ушацкага раёна Віцебскай вобласці.

Народны пісьменнік Беларусі (1980), Герой Сацыялістычнай Працы (1984). Лаўрэат розных прэмій, у тым ліку найвышэйшых дзяржаўных (Ленінскай).

Удзельнік Айчыннай вайны, двойчы паранены. У 1956 – 1972 гадах працаваў у газеце "Гродненская правда". У 1972 – 1978 – сакратар Гродзенскага аддзялення Саюза пісьменнікаў Беларусі. З 1978 жыў у Мінску. У 1990 – 1993 – прэзідэнт згуртавання беларусаў свету "Бацькаўшчына".

Друкаваўся з 1947 года. Вядомы як пачынальнік "лейтэнанцкай прозы" – у сваіх творах паказваў акопную праўду вайны. У першай кнізе "Жураўліны крык" (1960), аповесцях "Здрада" (1961), "Трэцяя ракета" (1962), зборніку апавяданняў "Адна ноч" (1965) паказвае глыбокі гераізм звычайнага чалавека. У сярэдзіне 60–х звяртаецца да партызанскай тэмы, але і тут не саступае прынцыпу праўды. За што і сустракае адчайную крытыку з боку савецкіх ідэолагаў і культурных функцыянераў.

Нелюбоў улады Васіль Быкаў пранёс праз усё сваё жыццё. У апошнія гады, калі стала невыносна цяжка ў роднай Беларусі, ён часта выязджае на працяглы тэрмін за мяжу – у Фінляндыю, Германію, Чэхію, дзе не перастае працаваць.

Васіль Быкаў прыехаў паміраць на Беларусь. Гэта ён паспеў зрабіць.

Крыжовы шлях

Памёр Васіль Быкаў. Не стала геніяльнага беларуса-Прарока, беларуса-Апостала. Няма сярод нас, жывых, Змагара за волю і незалежнасць нашага мілага Краю. Больш не ўбачу яго задумлівыя вочы, якія заўсёды як бы пыталіся: "А што вы зрабілі са сваім жыццём, беларусы?". Ужо не пачую не раз чутае ад яго: "Жыве Беларусь?". І не выдыхну ў адказ яму, ад усяго сэрца: "Жыве!". Але, прэч. Спыніся імгненне. Не плач сэрца. "Жыве!" Жыве між нас Быкаў. Жыве Васіль Уладзіміравіч не толькі ў кніжках нашых, не толькі ў памяці нашай. Жыве ў сэрцах нашых, жыве ў дзецях нашых, жыве ў духу нашым беларускім. Жыве ў марах аб лепшай долі, аб волі, аб сапраўднай незалежнасці, у надзеі на роднае беларускае шчасце ў нашай светлай хаце сярод сваёй сямейкі.

Цяпер ён стаў вечным. Вечна вольным, вечна праўдзівым – народным Настаўнікам.

Аб гэтым думаю, калі нясу кветкі да крыжа, які ўстаноўлены на помніку "Пакутнікам за волю і незалежнасць Беларусі". Крыжовы шлях. Па ім ідзе Беларусь!

Лявон ЦІМОХІН,
сябра цэнтральнай рады Беларускай інтэлігенцыі
г. Маладзечна.

22 чэрвеня спынілася сэрца абаронцы Радзімы Васіля Уладзіміравіча Быкава. Ад нас пайшоў адзін з лепшых сыноў Беларусі. Складаным было яго жыццё. Але ён сам выбіраў свой шлях, кіруючыся сумленнем і сваім уяўленнем аб ролі чалавека на зямлі. Ён, чуйны да чалавечага болю, да цяжкой долі беларускага народа, рашуча стаў на абарону яго годнасці, па-філасофску мудра ўглядаўся ў з'явы і праявы чалавека ў часы ліхалеццях, што нельга падзяляць людзей толькі на герояў і ворагаў народа, а трэба лічыцца з абставінамі, з тым, што кожны чалавек – гэта цэлы свет.

У адным са сваіх апошніх інтэрв'ю Васіль Уладзіміравіч выказваў вялікую заклапочанасць лёсам беларускай мовы. Ён разумеў, што народ без сваёй нацыянальнай мовы не можа пабудаваць дзяржаву.

Да апошняй хвіліны Васіль Уладзіміравіч клапаціўся аб Радзіме, аб яе лёсе. Вялікі Грамадзянін нашай краіны заўсёды будзе яе сапраўдным сцягам, будзе натхняць на служэнне Бацькаўшчыне дзеля лепшага жыцця, захавання беларускай мовы, культуры, захавання нашага народа як нацыі. Няхай у сэрцах суайчыннікаў разам з памяццю аб Васілю Быкаву заўсёды будзе Беларусь.

Рада Маладзечанскай гарадской арганізацыі Таварыства беларускай мовы.

■ СТАРЫ АЛЬБОМ

Гасцінец

Мой родны кут – Краснае.
Я тут вырас,
вярнуўся сюды
на схіле свайго жыцця.
Жыву ў бацькоўскай хаце –
на Гасцінцы.
Гэтак дагэтуль завуць
прыгожы кавалак вуліцы
1 Мая ад чыгуначнага
пераезда у бок Маладзечна.

Як вуліца, Гасцінец сфармаваўся прыкладна ў канцы 20–х гадоў былога стагоддзя. Левы бок забудавалі маладыя гаспадары, купіўшы зямлю ў канчанаў. Сярод іх былі і яўрэі. Да гэтага часу захаваўся прыгожы двухпавярховы дом братоў Рамасоюскіх.

Правы бок Гасцінца быў заселены ваеннымі. Там, у казённым лесе, стаялі польскія пагранічнікі, бо мяжа з СССР праходзіла за Радашкавічамі.

У тыя часы, нават і пасля вайны, тут жыло шмат дзяцей, Гасцінец звінеў іх галасамі.

Гасцінец у 1934 годзе.

З сямейнага альбома Ю.ДУБОВІКА, Салігорск.

Прайшлі гады, і з тых, хто адбудоўваў гэтую вуліцу, засталіся адзінкі. Амаль няма дзяцей. Ад той прыгожай прысады з "кацярынінскіх бяроз" засталося толькі ўспамін.

Я іду па вузенькай, схаванай у траве сцяжынцы, я іду па Гасцінцы майго дзяцінства.

Аляксандр ХАРЫТОН.

Сустрэліся з прэм'ерам

МЯДЗЕЛ. З прэм'ер-міністрам Украіны ўдалося сустрэцца двум жыхарам Ілава.

Кіраўнік урада суседняй краіны Віктар Януковіч на мінулым тыдні быў з візітам на Беларусі. Апроч афіцыйных спраў, наведаў ён вёску Янукі ў Докшыцкім раёне, адкуль родам яго продкі. Даведаўшыся пра гэты візіт, Іван і Валерый Януковічы з Ілава наведаліся ў гэтую вёску (іх продкі таксама адтуль).

Як расказаў Іван Януковіч, цёзка па прозвішчы і зямляк, прэм'ер аказаўся вельмі простым: лёгка ішоў на кантакт, адказваў на пытанні. Кіраўнік урада Украіны разам з жонкай наведаў мясцовыя магілкі, пасядзеў за памінальным сталом з нешматлікімі жыхарамі вёскі (у Януках засталося толькі 6 двароў).

Алесь ВЫСОЦКІ.

© PDF: Kamunikat.org 2020 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2020

© PDF: Kamunikat.org 2020 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2020

Мачыха

Гісторыя жанчыны, якая замяніла чужым дзецям маці

Поле ў той год неўрадзіла. Марта хадзіла з вялікім кашом па разоры і збірала дробную, падобную на жалуды, бульбу і мо' першы раз за ўсё сваё жыццё не хвалявалася, што не будзе чаго ссыпаць у склеп, чым засаджваць на наступны год соткі. Сілы пакідалі яе сухенькае, стомленае цяжкай працай цела. І Марта ўжо сёння ведала, што вясны не дачакаецца. Свету гэтага не шкадавала. Адзінае, чаго баялася, памерці зімой, калі да іх, забытай богам і людзьмі, вёскі было ні даехаць, ні дайсці. А так хацелася, каб на магілкі праводзілі вялікай і дружнай сям'ёй, якой яна даражыла ўсё сваё свядомае жыццё...

Замуж Марта выйшла рана. Семнаццаць гадкоў толькі мела ад роду, калі дзядзька, што быў ёй і за маці, і за бацьку адначасова, выдаў, не пытаючыся на тое дазволу, за ўдаўца Рыгора. Панурага, задумлівага чалавека, які славіўся на ўсю вёску заможнасцю і апчаднасцю. Марта радавалася, што стане нарэшце гаспадыняй, і ў той жа час баялася. Не так Рыгора, якога амаль што не ведала, як яго пасагу: траіх дзяцей.

Два хлопчыкі і дзяўчынка мелі на траіх толькі дзесяць гадкоў. Тую, якая нарадзіла, яны амаль не помнілі, таму чужую жанчыну, што прывёў у дом бацька, з першага дня сталі называць мамай. Сама яшчэ дзіця, Марта глядзела малых добра. Дзеці заўсёды былі накормленыя, чыста апранутыя, ды і дом іх славіўся, дзякуючы ўвішным рукам гаспадыні, парадкам. Не магла дагадзіць толькі Рыгору. Вечна незадаволены, злы, ён ніколі яе не прыгалубіў, не пахваліў. А праз нейкі час жанчына даведалася, што ў мужа завялася каханка.

Чуткі пра тое, што Рыгор мілуецца з салдаткай Волькай, прынесла ёй суседка. І тут жа навучыла: " Ідзі, пабі ёй усе вокны". Маладая, сарамлівая Марта не стала распачынаць вайну. Думала, апамятаецца Рыгор, сам вернецца ў сям"ю. Дзяцей жа гадаваць, падымаць трэба. А ён узяў ды перайшоў да Волькі назаўсёды, забраўшы з хлява карову, падсвінака, каня. "Забыўся" толькі Толіка, Сяргея і Анютку.

Цяжка было Марце перанесці гэту знявагу. Не раз, кладучыся спаць, прасіла бога забраць да сябе. Каб толькі не мучыцца, не цярпець, не гараваць, гадуючы дзяцей чалавека, які зламаў жыццё, перакрэсліў маладосць, пасмяяўся над пачуццямі. А Рыгор, тым часам, і наогул забыўся пра сваю былую сям'ю. Ні разу, сустрэўшы Марту на вуліцы, нават не запытаўся, як там дзеці. І ці ёсць у іх што есці, у што апранацца. Затое, прысеўшы ў свята на прызбе разам з вясковымі мужчынамі, мог гадзінамі расказваць, якімі кемнымі і разумнымі растуць пасынкі, як дагаджаюць бацьку і дапамагаюць па гаспадарцы. Слухалі яго людзі, дзіву даваліся, маўляў, як можа чалавек любіць чужых дзяцей і ні разу не ўспомніць пра сваіх, нягледзячы на тое, што жывуць у адной вёсцы.

Зімой Марта моцна прастудзілася і злягла. Суседка паліла за яе ў печы, гатавала ежу, мыла бялізну. А калі хворую забралі ў бальніцу, узяла ды адвяла дзяцей да бацькі: хай прыпомніць, калі забыўся, пра свой доўг, свае абавязкі.

У Волькі малыя не жылі, існавалі. Не было таго дня, каб сварлівая баба не крычала на іх, не лупцавала. Дайшло да таго, што дзеці нават баяліся заходзіць у хату і галодныя, мурзатыя, бадзяліся па вуліцы да самага позняга вечара. А Марта ўсё не ехала...

З'явілася яна ў вёсцы толькі праз тры гады, з цвёрдым намерам пабудаваць тут свой дом і пачаць ладзіць жыццё наноў. На зайздрасць Рыгору, Вольцы і яе языкатай радні, якая, інакш як прыжывалкай, Марту не называла. Але даказваць нікому нічога не прыйшлося. Суседзі расказалі, што муж не былы год, як памёр, каханка яго зноў выйшла замуж, а дзяцей аддала ў інтэрнат.

Ноч яна праплакала. А раніцай, махнуўшы рукой на і без таго няўдалае жыццё, паехала ў горад, шукаць сваіх Толіка, Сяргея і Анютку, пра якіх помніла ўвесь гэты час і якіх любіла.

На зароблены ў Казахстане грошы, Марта ўсё ж пабудавала дом. Не на зайздрасць разлучніцы, дык на радасць сваім дзецям. А на грошы, што засталіся ад будоўлі, заказала ў горадзе помнік па Рыгору. Хоць і здраднік, але ўсё ж бацька яе дзяцей ...

З таго часу прайшло шмат дзён і начэй. Дзеці паспелі вырасці, закончыць вышэйшыя навучальныя ўстановы, абзавесціся сем'ямі. Усе ўнукі прайшлі праз Марціны рукі. Клапатлівая бабуля шкадавала аддаваць іх у дзіцячы садок. Таму адразу дагадвала да школьнага ўзросту Толікавых дзетак, затым, пакуль нявестка вучылася, Сяргеевых. Зрабілі першыя крокі ў яе вялікай, прасторнай хаце і Анютчыны хлопчыкі. Свавольнікі, якіх свет не бачыў, але ад гэтага не менш дарагія і мілыя сэрцу. Усіх іх Марта моцна любіла, шкадавала, не ведала дзе пасадзіць і чым частаваць, калі прыязджалі ў госці. А тыя плацілі ёй тым жа: пяшчотай, увагай, клопатам.

Усе святы, так ужо павялося, дзеці і ўнукі праводзілі ў вёсцы. Да позняй ночы гарэла, не гасла ў такія дні святло ў вокнах дома. Кожны меў што расказаць, чым падзяліцца. Часта ўспаміналі маленства, юнацтва, бацьку. Гаварыла пра яго больш Марта, хваліла за руплівасць, рукі залатыя, долю ліхую, якая так мала адвяла жыцця на гэтым свеце. І ні разу, нават ўсім дзецям, не сказала ніводнага брыдкога слова. А тыя, у сваю чаргу, не пераставалі дзівіцца тактоўнасці і розуму гэтай простай, сялянскай жанчыны, што прыйшла ў іх дом мачыхай і стала самым дарагім чалавекам.

Маці да сябе яны клікалі кожныя выхадныя. Тая толькі рукой махала, маўляў, што ў вашым горадзе рабіць. Дома я сама сабе гаспадыня, ды і вам ёсць куды прыязджаць, што ўзяць. Яна ўсё ніяк не магла прывыкнуць, што дзеці дарослыя, самі добра зарабляюць і не маюць патрэбы ў яе дапамозе.Уставала ледзь свет, працавала да позняга вечара. А усё дзеля таго, каб было што пакласці ў сумку.

Вечарам аднаго дня ёй зрабілася нядобра. Суседзі выклікалі "хуткую", якая тэрмінова даставіла ў бальніцу. "Сэрца ў мамы слабае, – тлумачыў, гладзячы яе маршчыністыя рукі, сын Толік, што працаваў там доктарам. Адпачываць больш трэба, шанаваць сябе, а ты бульбу ўзялася капаць, ці ж няма каму?" Марта глядзела на яго поўнымі ціхага суму вачыма і цяжка ўздыхала. Толік, як дзве кроплі вады, быў падобны на Рыгора. Такі ж высокі, статны. Толькі характарам удаўся не ў бацьку. Быў надзвычай добры і ўважлівы як да сваіх, так і да зусім чужых людзей. "Сынок, – сілячыся ўсміхнуцца, папрасіла Марта. – Памру, ля бацькі пахавайце. Век адна зжыла, дык хоць на тым свеце ў пары будзем".

Яе не стала ў тую ж ноч. Дзеці выканалі апошнюю волю, паклалі побач з мужам. І кожны раз, прыйшоўшы на могілкі, не могуць стрымаць слёз, успамінаючы дзве палавінкі сваіх разбітых сэрцаў: бацьку і маці, кожнага з якіх любілі па свойму.

Марына СЛІЖ.

■ **ГУТАРКА ПСІХОЛАГА**

Стварэнне падмурка сям'і

Калі вам здрадзіў муж, а разрываць адносіны вы не збіраецеся, варта заняцца перафакусіроўкай сваіх адносінаў да яго рамана.

Замест засяроджання ўвагі на яго здрадзе і сваіх пакутах, зрабіце ўпор на супрацьлеглы пункт погляду. Напрыклад, яго раман – сведчанне высокай актыўнасці вашага мужа, а гэта ўжо нядрэнная прыкмета. Да таго ж, раман указвае на тое, што ён прывабны. І гэта цудоўна – і не трэба ўсмешак! Абмяркоўвайце свае новыя думкі з партнёрам:

– гаварыце аб добрым (важна думаць і гаварыць адзін аднаму аб гэтым);

– складзіце спіс таго, што вас аб'ядноўвае (параўнайце свой спіс і паглядзіце, у чым вашыя меркаванні супадаюць);

– успамінайце старыя добрыя часы (паглядзіце старыя фотакарткі);

– уявіце, што вы ніколі не ўбачыце яго зноў;

– займіцеся работай, якая не падабаецца яму (ён любіць гатаваць, але не любіць мыць посуд, вымыйце ўсё без напамінку; вы не любіце пыласос, папрасіце яго;

– будзьце адказнымі. Не падзяляйцеся на зняважаны і вінаваты бок, бо пачуццё віны

Выкладчыца Маладзечанскага медыцынскага вучылішча Таццяна СКАРНЯКОВА.

параджае абурэнне. Адмоўцеся ад абвінавачванняў і помсты. Памятайце, працяглае абурэнне і неадступнае жаданне помсты можа разбурыць аснову вашых узаемаадносінаў. Згадзіцеся пачаць усё з чыстага ліста;

– гаварыце адзін аднаму кампліменты;

– рабіце разам усё тое, што вам падабаецца;

– падбадзёрвайце адзін аднаго (штодзённа давайце зразумець, што для вас важныя адносіны ў сям'і. Усе ранейшыя грахі – нішто ў параўнанні з нармальным жыццём);

– няхай ён зробіць што-небудзь, каб кампенсаваць маральны ўрон (падарунак, паездка, кветкі).

Іншыя карысныя парады

Калі неабходна пазбавіцца ад свайго раздражнення:

– калі раздражненне сілкуе апанента;

– эмоцыя, якая павялічваецца, не дае выніку;

– ваш гнеў часткова ўжо знайшоў выхад;

– неабходна разам падумаць над вырашэннем праблемы, а не перамолваць мінулае.

Як пазбавіцца ад раздражнення:

– загадаць сабе спыніцца;

– выкарыстаць розныя спосабы самазаспакаення;

– прапанаваць разам пазбавіцца раздражнення.

Калі трэба выслухаць чалавека ў гневе:

– эмоцыі такія вялікія, патрабуюць выхаду;

– чалавек не хоча вас слухаць;

– варожасць і падазронасць параджаюць раздражненне і недавер, што перашкаджаюць зносінам.

Як весці сябе з чалавекам у гневе і страху:

– спакойна выслухаць усё;

– адказаць на яго пытанні;

– нават калі расце раздражнёнасць апанента, захаваць спакой і адказваць нейтральным тонам;

– паказваць сваю гатоўнасць слухаць і ўсцешыць.

Калі трэба махнуць на ўсё рукой і пайсці:

– напал раздражнення і варожасці зашкальвае;

– узаемаадносіны не вартыя эмацыянальных затрат;

– больш няма неабходнасці захоўваць узаемаадносіны;

– няма рэальнага спосабу вырашыць праблему ці пазбавіцца ад раздражнення і недаверу;

– вы хочаце ісці далей.

Як махнуць на ўсё рукой:

– супаставіць усе "за" і "супраць" узаемаадносінам;

– пераканаць сябе ў тым, што неабходна забыць страты і пакінуць іх за спіной;

– падумаць, што калі пойдзеш, то страты будуць меншыя;

– дазволіць самому сабе махнуць на ўсё рукой і пайсці;

– паўтараць сабе – усё скончана, час рухацца далей.

Таццяна СКАРНЯКОВА, выкладчыца медвучылішча.

■ **СЯМ'Я**

Мамы, таты і дзеці

СМАРГОНЬ. На Смаргоншчыне зарэгістрана 1043 няпоўныя сям'і. Сярод іх 53 адзінокія таты. Некалькі мужчын выхоўваюць і па тры дзіцяці.

Мамы і таты арганізавалі свае жаночыя і мужчынскія клубы адпаведна. Ужо прайшлі і дзве сумесныя сустрэчы клубаўцаў разам з дзецьмі. Спецыялісты тэрытарыяльнага цэнтра сацыяльнага абслугоўвання на даму "Цёплы дом" правялі для іх трэнінгі, прыдумалі гульні. Дырэктар гэтага цэнтра Галіна Русакевіч заўважыла, што жанчыны больш актыўныя, ахвотней дзеляцца жыццёвым вопытам. Менавіта па іх ініцыятыве наладзілі сумесныя сустрэчы. Таты ж больш бездапаможныя, ім цяжэй прызвычаіцца да жыцця і ролі адзінокага бацькі. Жанчыны дзеляцца паміж сабой сакрэтамі кухні, раяць, як лепш весці гаспадарку, гадаваць дзяцей, вучаць адна адну вязаць, вышываць. Некаторыя з іх арганізавалі свае гурткі. Мужчыны не надта ахвотнікі падзяліцца жыццём-быццём. Гутараць, калі толькі пра сакрэты рыбалкі ці яшчэ якога мужчынскага захаплення.

Пакуль што мамы і таты на канікулах і абдумваюць свае планы да восені. А іх дзеці аздараўляюцца на Смаргоншчыне і ў Лідскім раёне, чаму паспрыяў тэрытарыяльны цэнтр.

Ірына РАБУШКА.

© PDF: Kamunikat.org 2020 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2020

© PDF: Kamunikat.org 2020 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2020

Імя Кузьмы Галіцкага

З вялікім задавальненнем у чарговы раз, цяпер ужо пра гісторыю паходжання назваў маладзечанскіх вуліц, прачытаў артыкул кандыдата гістарычных навук Міхаіла Філістовіча. Маладзечна — адзін з нямногіх гарадоў нашай краіны, дзе ў назвах яго вуліц удала перапляліся гісторыя і тапаніміка, выпадковасць і заканамернасць, даніна народнай памяці і асаблівасці месцазнаходжання таго ці іншага жылога раёна. У адным з эпізодаў таго артыкула расказваецца пра вуліцу, якая носіць імя былога камандуючага 11-й гвардзейскай арміі, Героя Савецкага Саюза, генерал-палкоўніка Кузьмы Мікітавіча Галіцкага, асобыя часці якой 5 ліпеня 1944 года ўдзельнічалі ў вызваленні горада ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў.

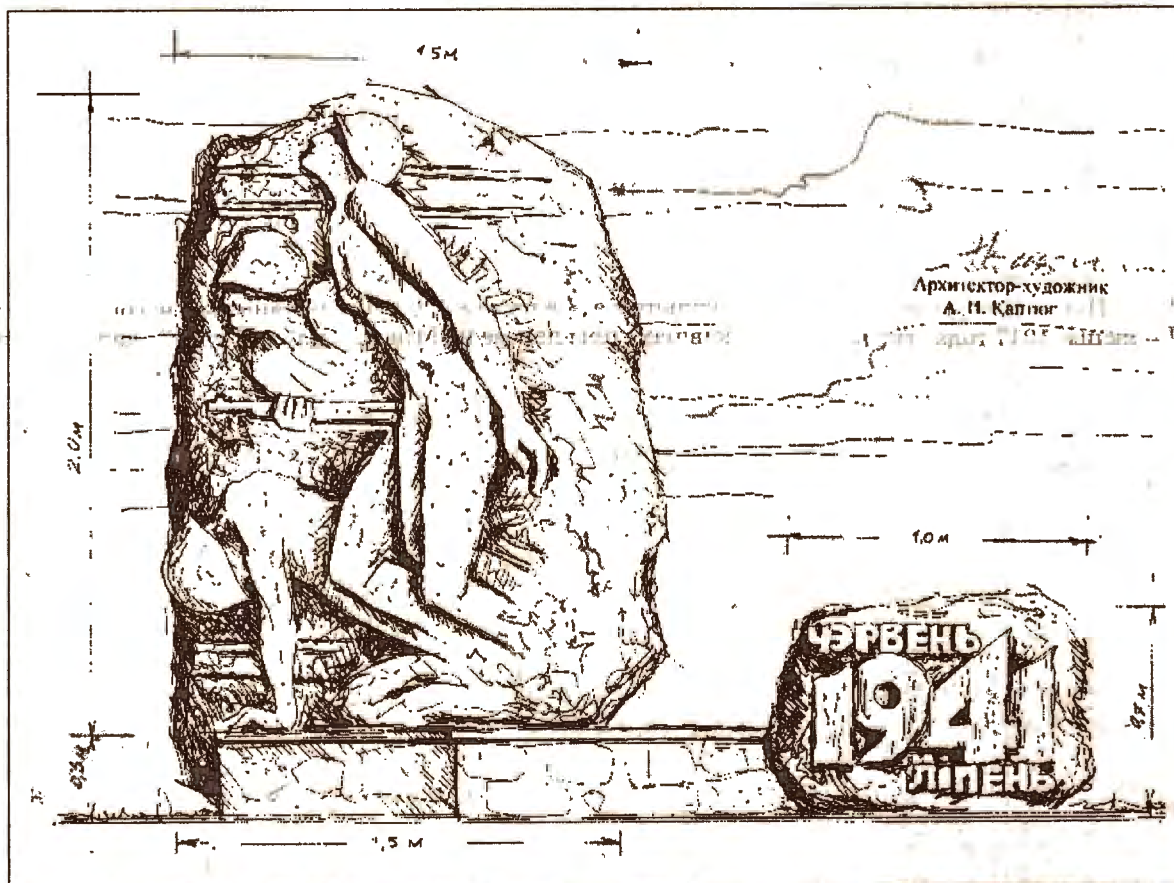
Так праходзіў прызыў у Чырвоную Армію 26 верасня 1940 года ў Куранецкім райваенкамаце. Капцюг Іван Рыгоравіч з в.Урэчча цяперашняга Вілейскага раёна першы злева ад мужчыны, які трымае транспарант (у цэнтры фатаграфіі).

Упэўнены, што менавіта гэта прозвішча з 17-і найбольш вызначыўшыхся савецкіх военачальнікаў у дадзенай наступальнай аперацыі дастойна знайшло сваё ганаровае месца ў біяграфіі горада. Справа яшчэ ў тым, што ў чэрвені 1940 года пад Маладзечна было перадыслакавана адно са старэйшых злучэнняў Чырвонай Арміі, меўшай багатыя воінскія традыцыі, 24-я Жалезная Самара-Ульянаўская двойчы Чырванасцяжная стралковая дывізія. Сфарміравана яна была летам баявога 1918 года на Паволжы, прымала актыўны ўдзел у грамадзянскай вайне. За рашучае і мужнае наступленне на Сімбірск дывізіі было прысвоена ганаровае найменне Сімбірскай Жалезнай дывізіі, і яна стала першай у РККА Чырванасцяжнай. У 1939-1940 гадах вызначылася пры прарыве лініі Манергейма на Карэльскім перашыйку, за што атрымала другі ордэн Чырвонага Сцяга. Камандзірам яе быў генерал-маёр Кузьма Галіцкі.

У прыгарадзе Гелянова размясціліся ўпраўленне дывізіі, 7-ы стралковы і 246-ы гаўбічны палкі, асобы зенітна-артылерыйскі дывізіён і іншыя дапаможныя падраздзяленні. 160-ы артылерыйскі полк стаяў па вуліцы М.Горкага (цяпер Замкавая). Іншыя стралковыя палкі стаялі: 168-ы – у Валожыне, 274-ы – у Красным. У Вілейцы размясціўся 73-і асобы сапёрны батальён, а ў Смаргоні – супрацьтанкавы дывізіён. У большасці выпадкаў яны займалі былыя пабудовы польскіх ваенных.

На той час гэта было адно з найбольш падрыхтаваных, дысцыплінаваных і добра ўкамплектаваных для вядзення баявых дзеянняў воінскае злучэнне Чырвонай Арміі. Напачатку вайны ў яго штаце налічвалася 12 тысяч чалавек, з іх 1022 члены партыі, 537 кандыдатаў і 5060 камсамольцаў. У іншых дывізіях Чырвонай Арміі было 8 тысяч, а то і менш чалавек. Сам камандзір часта сустракаўся з партыйным і гаспадарчым актывам Вілейскай вобласці. Будучы членам яе абласнога камітэта, актыўна ўдзельнічаў у грамадскім жыцці рэгіёну.

З пачаткам вайны Жалезная дывізія першапачаткова атрымала загад прыбыць у раён Гродна для прыкрыцця дзяржаўнай мяжы, аднак днём ён быў заменены, а ў 21 гадзіну 22 чэрвеня войскі дзвюма калонамі на Вішнева-Юрацішкі і Краснае-Валожын рушылі на Ліду. У свой першы бой з танкамі 19-й нямецкай дывізіі савецкія воіны ўступілі ранкам 25 чэрвеня каля рубяжа Трабы-Суботнікі і атрымалі ўпэўненую перамогу. Праціўнік страціў каля трох дзесяткаў танкаў, больш за 50 спаленых аўтамашын і добрую сотню палонных, калі не лічыць забітых.

Здымак макета памятнага знака воінам Заходняга фронту, загінуўшым у чэрвені-ліпені 1941 года ў Налібоцкай пушчы.

Тым часам сітуацыя на Заходнім фронце была вельмі складанай і праз некалькі дзён закончылася ў большасці выпадкаў трагедыяй для войск Чырвонай Арміі.

26 чэрвеня перадавыя часці 2-й і 3-й нямецкіх танкавых груп прарваліся да Мінска, праз два дні злучыліся паміж сабой, перарэзаўшы шляхі адыходу многіх часцей і злучэнняў 3-й і 10-й савецкіх армій.

11 іх дывізій (49 палкоў) трапілі ў так званы навагрудскі "кацёл", становішча якіх у акружанай Налібоцкай пушчы было жудасным і безнадзейным. Але мужныя савецкія воіны, нягледзячы на вялікі дэфіцыт боепрыпасаў, паліва, прадуктаў харчавання і медыцынскіх сродкаў, гераічна змагаліся. Баі ў некаторых месцах працягваліся да 8 ліпеня, хаця ўжо 25 чэрвеня праціўнікам былі заняты гарады Ашмяны, Смаргонь, Валожын, Маладзечна.

Частка акружэнцаў з вялікімі для сябе стратамі сумела прарвацца праз нямецкія заслоны і выйсці на злучэнні са сваімі войскамі ў раёне Бярэзіны і Дняпра. Аднак "кацёл" пад Навагрудкам прынёс нямала турбот і германскаму камандаванню, бо на яго блакіроўку і ліквідацыю на вялізнай лясістай і балоцістай тэрыторыі адрываліся ад маланканоснага паходу на ўсход вялікія сілы, каля 25 варожых дывізій.

Байцы 24-й дывізіі правялі яшчэ некалькі ўдалых аперацый, знішчыўшы за два дні баёў 127 танкаў праціўніка, збіўшы 8 самалётаў. 28 чэрвеня быў атрыманы загад адысці ў бок Дзяржынска, і злучэнне Галіцкага ў поўным складзе апынулася ў акружэнні. Рэальна ацаніўшы сітуацыю і маючы вялікія даваенныя тактычныя распрацоўкі, генерал змог адшукаць правільны выхад з, здавалася, тупіковага становішча.

Позна вечарам 29 чэрвеня галоўныя сілы дывізіі з баямі пачалі арганізавана адыходзіць на Бакшты-Налібокі-Рубяжэвічы, выбілі немцаў з раённага цэнтра Узда і прарвалі ўнутранае кальцо Навагрудскага "катла". Наперадзе быў 200-кіламетровы маршрут да фронту на тэрыторыі, занятай гітлераўцамі. Праціўнік разгадаў гэты манеўр і падрыхтаваўся ўдарамі з раёнаў Слуцка і Стоўбцаў знішчыць 24-ю дывізію. Тады Галіцкі вырашыў прарвацца па новым напрамку – на Палессе, што і было паспяхова выканана. 14 ліпеня 1941 года ў раёне н.п.Азарычы, нягледзячы на значныя страты, але за кошт пастаяннага папаўнення акружэнцамі, часці дывізіі ў колькасці каля 7 тысяч чалавек выйшлі за лінію фронту, завяршыўшы 500-кіламетровы баявы паход.

Іх подзвіг быў заўважаны. У цэнтральных савецкіх газетах з'явіліся артыкулы пра стойкасць, мужнасць і гераізм, якія праявілі байцы "Жалезнай" дывізіі. У 1941 годзе ў Маскве выдалі кнігу, дзе размова ішла пра баі 24-й дывізіі ў Беларусі. Гэта кніга ў тым жа годзе была выпушчана на англійскай мове ў Лондане. Само ж легендарнае злучэнне ў гады вайны перажыло сваё другое нараджэнне. Справа ў тым, што ў пачатку вайны ў адным кровапралітным баі быў страчаны яе Чырвоны сцяг, за што па ваенных законах вайсковая часць падлягала расфарміраванню, а яе камандзір – суду ваеннага трыбунала. І першага, і другога ў тыя драматычныя часы ўдалося пазбегнуць. І ўсё ж воінская святыня не трапіла ў рукі ворагу. Яе знайшоў на целе загінуўшага сцяганосца і бярог 28 месяцаў жыхар Магілёўшчыны Дзмітрый Мікалаевіч Цяпін. Калі ў кастрычніку 1943 года была вызвалена яго радзіма, сталы салдат перадаў баявы сцяг ваенным, і важнейшы атрыбут воінскай славы быў вернуты 24-й дывізіі. Цяпін жа быў навечна залічаны ў спісы 7-га стралковага палка.

Трагедыя ў Налібоцкай пушчы, дзе ў пачатку вайны знайшлі свой апошні прытулак дзесяткі тысяч савецкіх воінаў, працяглы тэрмін у нашым грамадстве была закрытай тэмай. І толькі ў апошняе дзесяцігоддзе паўстала пытанне аб узвядзенні там адпаведнага помніка мужным абаронцам Радзімы. Распрацаваны праект памятнага знака воінам Заходняга фронту, якія змагаліся і загінулі ў навагрудскім "катле" летам 1941 года. Яго аўтар, беларускі архітэктар, мастак, ураджэнец Вілейкі Анатоль Капцюг. 2-метровы гранітны знак з выявай трох салдат плануецца ўстанавіць на ўзгорку па дарозе з Навагрудка ў Любчу паблізу вёскі Куравічы, адкуль адкрываецца панарама Налібоцкай пушчы. Аднак з года ў год адкладваецца выкананне гэтай святой справы, спасылаючыся на няхватку грошай. Трэба памятаць, што матэрыяльныя затраты часта бываюць намнога меншыя, чым выдаткі на іх адсутнасць.

Анатоль РОГАЧ.

© PDF: Kamunikat.org 2020 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2020

© PDF: Kamunikat.org 2020 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2020

■ ГІСТАРЫЧНЫ АТЛАС РЭГІЁНУ

Усе дарогі вядуць у... Радашкавічы

Радашкавічы, канешне ж, не Рым, але ёсць падставы і ім далучыцца ў нейкім сэнсе да такой гучнай славы.

Ганчар Аляксандр Маклюк, які працуе на адкрытым акцыянерным таварыстве «Белмастацкераміка», што ў Радашкавічах. Сёння мястэчка лічыцца цэнтрам вытворчасці керамікі.

Мае права на жыццё і версія аб тым, што назва Радашкавічы пайшла ад урадлівых тут зямель. Аб тым, што гэтыя мясціны здаўна былі заселены, сведчыць знойдзены археолагамі паблізу гарадзішча і курганны могільнік жалезнага веку (V-VIII стагоддзі).

Сапраўды, гэта мястэчка здаўна знаходзілася на скрыжаваннях транспартных і гандлёвых шляхоў Расіі на Прыбалтыку і далей на захад, з полацкай зямлі – у паўднёвыя краіны. Таму знакамітае Магдэбургскае права як прывілею на гарадское самакіраванне, што вызваляла жыхароў ад феадальных павіннасцяў, суда і ўлады ваяводаў і іншых дзяржаўных службовых асоб, Радашкавічы мелі гонар атрымаць яшчэ ў 1569 годзе, раней Магілёва, Віцебска, Оршы, Мазыра, Пінска, Нясвіжа і яшчэ больш 20 старажытных цэнтраў вытворчасці і грашоватаварнага абмену Беларусі. Такое высокае еўрапейскае прызнанне Радашкавічаў прыйшло ўжо праз 122 гады з першага ўпамінання іх у 1447 годзе ў пісьмовых крыніцах, калі віленскі кашталян Пётр Гедыгольдавіч заснаваў там касцёл Святой Троіцы.

Дакладнай версіі аб паходжанні назвы паселішча няма, але можна разглядаць, як адну з верагодных, такую, што валодаць тутэйшымі мясцінамі не цураліся вельмі радавітыя асобы. З 1449 года Радашкавічы былі ўласнасцю князя Вярэйскага, потым – магнатаў Гаштольдаў і Глябовічаў, прадстаўнікі роду якіх у XIV-XVI стагоддзях займалі высокія дзяржаўныя пасады ў Вялікім княстве Літоўскім, удзельнічалі ў рэдагаванні Літоўскага статута 1529 і паспяхова вялі перамовы ў Маскве пра ўзаемаадносіны ВКЛ і Рускай дзяржавы. Належалі Радашкавічы ў розныя часы Агінскім, Радзівілам і нават італьянцы па паходжанні каралеве Рэчы Паспалітай Боне (Bona Sforza) – жонцы вялікага князя Літоўскага і караля Польшчы Жыгімонта I Старога і маці Жыгімонта II Аўгуста.

Мае права на жыццё і версія аб тым, што назва Радашкавічы пайшла ад урадлівых тут зямель (хто не спыняўся ўлетку каля мяшкоў з раннімі радашкавіцкімі агуркамі, з вёдрамі яблык, суніц, грыбоў і іншых падарункаў прыроды ўздоўж шашы на Мінск). Аб тым, што гэтыя мясціны здаўна былі заселены, сведчыць знойдзены археолагамі паблізу гарадзішча і курганны могільнік жалезнага веку (V-VIII стагоддзі).

Між тым жыццё насельніцтва ніколі не было надта радасным. У мінуўшчыне Радашкавічаў, як у люстэрку, у мініяцюры адбілася гісторыя ўсёй шматпакутнай Беларусі.

За час свайго існавання яны не па сваёй волі зведалі наступствы розных дзяржаўных пераўтварэнняў і ператрусаў. Былі ў складзе ВКЛ, Рэчы Паспалітай, а пасля другога падзелу апошняй у 1793 годзе адышлі ў склад царскай Расіі. У час паўстання 1830-1831 гадоў былі захоплены барацьбітамі на нацыянальнае вызваленне ад Расіі. Былі яны арэнай нацыянальна-вызваленчага руху і ў 1863-1864 гадах, і менавіта тут знаходзіцца магіла аднаго з паплечнікаў Кастуся Каліноўскага па падрыхтоўцы і кіраўніцтву паўстання З.Б.Чаховіча, ураджэнца мястэчка Сурвілішкі Свянцянскага павета, які з канца XIX стагоддзя жыў у маёнтку Бяседы Вілейскага павета.

Пасля Кастрычніцкай рэвалюцыі 1917 года тут ненадоўга, да 20 лютага 1918 года, усталявалася савецкая ўлада, а з ліпеня 1919 года на працягу 20 гадоў Радашкавічы апынуліся пад панаваннем буржуазнай Польшчы і да 17 верасня 1939 года былі фактычна пагранічным горадам паміж Заходняй і Савецкай Беларуссю.

Не мінулі Радашкавічы і шматлікія нашэсці іншаземцаў, для абароны ад якіх у XVI стагоддзі паміж рэчкамі Гуйка і Вязынка быў пабудаваны пяцівежавы драўляны замак, спалены падчас Паўночнай вайны Расіі са Швецыяй. У 1709 годзе ў Радашкавічах зрабіў свой апорны пункт Карл XII, які праіснаваў 11 тыдняў, пакуль армію шведаў не разбілі пад Палтавай войскі Пятра I. З тых часоў за гарой, дзе месціўся апорны пункт, замацавалася назва Шведскай. Тапталі радашкавіцкую зямлю па дарозе на Маскву і назад у 1812 годзе французы, двойчы – у 1918 і 1941-1944 гадах – нямецкія войскі. Ужо ў першыя дні апошняй вайны з гітлераўцамі Радашкавічы сталі вядомыя свету як месца, дзе 26 чэрвеня 1941 года здзейсніў таран на скапленне варожай тэхнікі і цыстэрнаў з палівам экіпаж падбітага савецкага бамбардзіроўшчыка, пілатуемага капітанам М.Ф.Гастэлам. Неўміручы подзвіг Героя Савецкага Саюза М.Ф.Гастэлы ў 1964 годзе быў увекавечаны помнікамі скульптара З.Азгура ў Радашкавічах і пры дарозе на Мінск, але пры гэтым неапраўдана былі абыдзены імёны членаў яго экіпажа лейтэнантаў А.А.Бурдзенюка, Г.М.Скарабагатава і старшага сяржанта А.А.Калініна, таксама добраахвотна ахвяраваўшых сваім жыццём. Гістарычная справядлівасць была ўсталявана пры стварэнні новага мемарыяльнага комплексу на развілцы дарог у 1976 годзе (скульптар А.Анікейчык, архітэктары Л.Левін і Ю.Градаў). Напамінам аб героях і ахвярах Вялікай Айчыннай вайны з'яўляюцца помнікі на брацкіх магілах 133 савецкіх воінаў, якія загінулі пры вызваленні Радашкавічаў у ліпені 1944 года, і 1200 мірных жыхароў, расстраляных гітлераўцамі ў 1942-1943 гадах.

Вядуць у Радашкавічы і дарогі нацыянальнай асветы і культуры. Яшчэ напрыканцы XIX стагоддзя з 2615 жыхароў мястэчка былі пісьменнымі 44,4% чалавек, у той час як наогул па рэспубліцы да 1917 года сярод насельніцтва ва ўзросце ад 9 да 49 гадоў пісьменных было менш за адну трэць.

З 1944 да 1960 года Радашкавічы былі раённым цэнтрам Маладзечанскай вобласці, потым засталіся проста гарпасёлкам, дзе старшынёй выканкома мясцовага Савета з 1962 года працаваў жывы сведка гераізму народных мсціўцаў у барацьбе з фашызмам былы камандзір партызанскай брыгады імя К.К.Ракасоўскага на Вілейшчыне А.В.Раманаў, камісарам у якога быў сам П.М.Машэраў. Падчас наведвання Маладзечна А.В.Раманаў часта заходзіў у гарком КПБ да майго калегі, былога кіраўніка камсамольскага падполля Д.С.Юракова, і мне прыемна было чуць, што П.М.Машэраў, стаўшы кіраўніком рэспублікі, да апошніх сваіх дзён вельмі паважліва і прыязна адносіўся да свайго былога камандзіра.

Вядуць у Радашкавічы і дарогі нацыянальнай асветы і культуры. Яшчэ напрыканцы XIX стагоддзя з 2615 жыхароў мястэчка былі пісьменнымі 44,4% чалавек, у той час як наогул па рэспубліцы да 1917 года сярод насельніцтва ва ўзросце ад 9 да 49 гадоў пісьменных было менш за адну трэць. Нават у часы панавання Польшчы і масавага апалячвання мясцовага насельніцтва ў 1922 годзе там была адкрыта беларуская гімназія імя Ф.Скарыны. Наколькі няпроста было гэтага дабіцца, сведчыць той факт, што аднаму з галоўных ініцыятараў адкрыцця гімназіі ўраджэнцу Вілейкі, члену ЦК Беларускай сацыялістычнай Грамады і рэдактару-выдаўцу газеты "Наша ніва" ў 1906-14 гадах А.М.Уласаву прыйшлося за сваю ідэю заплаціць нават зняволеннем у польскі канцлагер у Стшалкове. Першым дырэктарам гімназіі была каларытная духоўная асоба ксёндз Ф.Абрантовіч. Магістр тэалогіі і доктар філасофіі, выкладчык Петраградскай духоўнай акадэміі і ў 1918 годзе рэктар Мінскай духоўнай семінарыі Фабіян Абрантовіч выступаў за вядзенне службы на беларускай мове ў касцёлах і духоўных навучальных установах, сябраваў з Я.Купалам і ў студзені-лютым 1920 года сядзеў каля ложка хворага паэта. У гімназіі вучылася 150 вучняў з навакольных вёсак, сярод якіх быў і будучы народны паэт Максім Танк, меўся інтэрнат, выдаваліся рукапісныя часопісы "Да сонца" і "Гудок", ладзіліся тэатральныя пастаноўкі, праводзіліся курсы для настаўнікаў беларускіх пачатковых школ. Але ў хуткім часе польскія ўлады занепакоіліся ўплывам гімназіі на нацыянальнае адраджэнне і, падчас уздыму нацыянальна-вызваленчага руху ў сярэдзіне 20-х гадоў, у верасні 1928 года яна была закрыта па загадзе маладзечанскага старасты з прычыны "небяспекі публічнага спакою". А баяцца было чаго, бо сярод выкладчыкаў гімназіі былі такія, як адзін з лідэраў Беларускай сацыял-дэмакратычнай партыі, стваральнік Беларускай сялянска-рабочай Грамады, будучы акадэмік і аўтар "Беларускай граматыкі для школ" Браніслаў Адамавіч Тарашкевіч, памяць аб якім ушанавана ў назве вуліцы і мемарыяльнай дошкай на доме ў Радашкавічах, дзе ён жыў у 1923-1931 гадах. Дарэчы, у наш час за вяртанне да "тарашкевіцы", якая найлепшым чынам адпавядае фанетычнаму характару беларускага правапісу ад знівеліраванай у сталінскі перыяд пад рускі ўзор беларускай мовы, паслядоўна выступае Беларускі народны фронт і на ёй друкуе артыкулы газета "Наша Ніва".

Ёсць у Радашкавічаў сваё імя і ў тэатральным свеце. Асобнай старонкай у гісторыі станаўлення нацыянальнага тэатра занатавана "Радашкавіцкая тэатральная задума" – спроба мястэчковай інтэлігенцыі паставіць у 1892 годзе на беларускай мове без цэнзурнага дазволу п'есу аднаго з пачынальнікаў беларускай прозы Ядвігіна Ш. (сапраўднае прозвішча А.І.Лявіцкі). Мелася на ўвазе, выручку ад пастаноўкі спектакля выкарыстаць на адкрыццё бальніцы, але, даведзены да генеральнай рэпетыцыі, ён быў забаронены ўладамі, якія ўбачылі ў гэтай дабрачыннай акцыі "палітычную справу". Ёсць таксама звесткі, што менавіта ў Радашкавічах трупа аднаго з заснавальнікаў беларускага прафесійнага тэатра і Нацыянальнага тэатра імя Я.Купалы Фларыяна Ждановіча ўпершыню паставіла купалаўскую "Паўлінку". І не дзіўна, бо на радашкавіцкай зямлі ў 1882 годзе нарадзіўся наш вялікі паэт і драматург. Але чамусьці загаварылі аб гэтым шырока і ўголас толькі ў 1972 годзе, падчас усенароднага святкавання 90-годдзя з дня нараджэння Я.Купалы. Тады другое сваё жыццё атрымала в.Вязынка, дзе быў створаны мемарыяльны запаведнік з домам-музеем, дзе нарадзіўся паэт, там сталі праводзіцца Купалаўскія чытанні, ладзіцца масавыя экскурсіі. Апроч гонару за свайго земляка, мясцовыя жыхары атрымалі і выгаду ад суседства з мемарыялам. Каб не псаваць выгляду, у 1972 годзе ім усім, нягледзячы на напружанне на той час з шыферам, выдалі гэты дэфіцытны матэрыял накрыць не толькі хаты, але і гаспадарчыя пабудовы.

Радашкавічы пакінулі след і ў біяграфіях двух сучасных літаратараў – Адама Мальдзіса і майго аднакурсніка па універсітэце Вячаслава Рагойшы. Там, на працы ў рэдакцыі раённай газеты "Сцяг Ільіча", пад канец 50-х гадоў перакрыжаваліся жыццёвыя і творчыя шляхі гэтых будучых дактароў філалагічных навук, прафесараў і кіраўнікоў Нацыянальнага навукова-асветнага цэнтра імя Ф.Скарыны.

І яшчэ адна адметнасць краю – прыродная. Радашкавічы з усіх бакоў абступаюць цудоўныя ўзвышшы Беларускай грады, па якіх праходзіць водападзел басейнаў рэк. І ўжо зусім унікальнае ў гэтым сэнсе месца – побач два масты пры ўездзе з Мінска: пад адным нясе свае воды ў Балтыйскае мора р.Гуйка, а пад другім рукатворны канал пабудаванай у 1968-1976 гадах Вілейска-Мінскай воднай сістэмы нясе ваду ў Свіслач і далей у Чорнае мора.

Ёсць тут і свой мікраклімат: можна з сонцам выехаць з Маладзечна, але яшчэ невядома з чым , дажджом ці туманам, сустрэнешся за Радашкавічамі. Ледніковы перыяд пакінуў тут магутныя, ад 7 да 38 м таўшчынёй, радовішчы пясчана-жвіровага матэрыялу. На запасах мясцовай гліны працуе цагельны завод і выпускае зробленую з добрым мастацкім густам прадукцыю створаны ў 1974 годзе завод "Белмастацкераміка".

Такая вось далёка няпоўная гісторыя гэтага беларускага мястэчка, якое ўжо ў 1549 годзе мела статус горада (!), а ў 1792 годзе – свой герб з выявай Святога Стэфана на сярэбраным полі. Якія людзі хадзілі ў розныя часы па яго вулічках! І хочацца верыць, што іх флюіды плывуць над Радашкавічамі і натхняюць новае пакаленне на добрыя справы дзеля лепшага будучага гарадскога пасёлка.

Міхаіл ФІЛІСТОВІЧ,
кандыдат гістарычных навук.

© PDF: Kamunikat.org 2020 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2020

© PDF: Kamunikat.org 2020 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2020

Корміць гарод іх круглы год

ВАЛОЖЫН. Дачы нашых гараджан сталі для адных спосабам існавання, для другіх – любімым заняткам, для трэціх – проста месцам адпачынку.

У дачнае таварыства "Заходняя Бярэзіна" мы прыехалі раніцай. Выхадныя закончыліся, і амаль усё насельніцтва своеасаблівага пасёлка перабралася ў горад, пакінуўшы свае градкі і пышныя кветнікі на апеку вартаўніка, адпускнікоў і пенсіянераў. Надзіва чыстае, напоўненае пахамі язміну і кропу, паветра літаральна п'яніла галаву. А звычайная чалавечая цікаўнасць падштурхнула на экскурсію па дачнаму таварыству, у час якой сустрэлі шмат добрых і цікавых людзей.

З кагорты такіх і Тэрэза Курчанкова, гаспадыня прыгожага, дагледжанага доміка, які, здаецца, зліўся з прыродай. І ўсюды, куды ні кінь позірк, бачацца акуратнасць і дасціпнасць гаспадароў, якія абасналіся на гэтым кавалку зямлі амаль дваццаць гадоў таму. "Рабочых не наймалі, – успамінае жанчына. – І фундамент залівалі, і сцены ўзводзілі ўдваіх з мужам. Пасля ўцяплялі, шалявалі, абгароджвалі дачу. І ўсё з любоўю да будучага жытла, а таксама зямелькі, якая ў першы ж год парадавала ўраджаем".

Т.Я.Курчанкова даглядае кветкі. Фота Сяргея МАЦЮШОВА.

Грошай лішніх Курчанковы не мелі. Таму амаль ўсю мэблю, каб абставіць дачныя пакоі, гаспадар таксама зрабіў сам. А з цягам часу апрануў у прыгожыя налічнікі вокны, дабудаваў веранду, на якой вечарком можна было пасядзець і папіць чаю з клубнічным варэннем. Ледзь не аднымі з першых яны і вінаградарствам заняліся, пчол развялі. Муж Тэрэзы Яраслаўны, цяпер ужо нябожчык, хварэў на астму, таму пчальнік даглядала яна сама. Былі гады, што па 200 літраў мёду збіралі за сезон. Частку лекавай, карыснай прадукцыі пакідалі сабе, нешта раздавалі знаёмым. Не было адбою і ад пакупнікоў. Людзі прыязджалі з горада і напрамілы бог прасілі прадаць слоік-другі, бо ведалі, што ў Курчанковых мёд чысты і без прымесей.

Сёлетняй восенню пчолы загінулі. Не без слёз расказвае дачніца пра страты і працаўніц, за якімі магла назіраць гадзінамі.

Той, хто ведае Тэрэзу Курчанкову, кажа, што на пчолку падобна і яна сама. Гэткая ж, нягледзячы на свае 75 гадоў, рухавая, працавітая. Ледзь толькі сходзіць першы снег, яна ўжо пераязджае на дачу. Праграе, абжывае дом, які засумаваў за зіму без гаспадыні, абыходзіць свае ўладанні. А яны за гэтыя гады значна пашырыліся. Дачнікам, так бы мовіць, дарэзалі зямлі, і цяпер яны садзяць гародніны ўдвая больш. Запаслівая Тэрэза Яраслаўна вырошчвае бульбачку, моркву, буракі, агуркі, радыску, салату, Садзіць 120-130 каліў памідораў, якія вырошчвае ў цяпліцы і ўтрымлівае ў ідэальным парадку, а яшчэ капусту, рэпу, часнок, цыбулю. Сёлета, напрыклад, пасадзіла ажно чатыры кілаграмы сяўку. Кажа, што хопіць да вясны і ёй самой, і астатнім дамачадцам.

З асаблівым пачуццём адносіцца і да кветак. Патрапіўшы да яе ў час, калі зацвітаюць ружы, вачэй не адвядзеш ад хараства. А яшчэ славіцца кветнік Курчанковай хрызантэмамі, астрамі, клемацісамі, цюльпанамі, на якія прыходзяць падзівіцца нават суседзі. Нейкіх асаблівых тэхналогій вырошчвання як гародніны, так і кветак, у жанчыны няма. Стараецца проста, каб заўсёды расліны атрымлівалі патрэбную колькасць вільгаці, і просіць у бога цяпла і сонца, без якіх не можа жыць нішто жывое.

Соф'я Котава захапілася дачай, калі жыццёвы каляндар адлічваў 65-ты год. Участак дастаўся не з лепшых, таму, пакуль давяла яго да ладу, прыклала нямала сіл і намаганняў. Але не скардзілася, ды й каму што скажаш, калі адгаворвалі ад гэтай задумы і сваякі, і дзеці. Яна не паслухалася, упрэглася спачатку ў грады, а праз нейкі час выкапала фундамент пад домік. З людской дапамогай узвяла, накрыла. Жартуе, што каб ні дача, то даўно б ужо памерла. А так – няма калі. Клічуць "сем" сотак, зямелька, на якой расце ўся неабходная гародніна. Тут і шчаўе, і пятрушка, якія Соф'я Сцяпанаўна кансервуе на зіму, агуркі, буракі. Высаджвае мяшэчак бульбы, фасолю, вырошчвае гарох. І ўсё робіць ўручную, бо на вузенькі яе надзел не можа заехаць ні трактар, ні надзейны памочнік чалавека – конь.

Многія валожынцы, у адрозненне ад яе, даўно ўжо глядзяць на дачы іншымі вачыма. І, выехаўшы за горад, больш адпачываюць, чым працуюць. Вядома, не адмаўляюцца ад градак і яны, толькі садзяць тую ж гародніну ў мінімальнай колькасці. А на засеяных травой лужках робяць для сваіх дзяцей і ўнукаў пясочніцы, ставяць арэлі. Іх дамы больш дыхтоўныя, па сучаснаму аформленыя, з подыхам еўрапейскага стылю. Затое побач нярэдка туляцца пакінутыя, у калена зарослыя травой участкі, напалову разбураныя фундаменты. Былыя гаспадары не "сцягнулі" будаўніцтва, а новыя так і не знайшліся.

Нават самыя заўзятыя агароднікі кажуць, што дачы сёння не апраўдваюць сябе. Пры дарагавізне на ўгнаенні, цяглавую сілу, пасадзіць канём 10 сотак бульбы каштуе 15 тысяч рублёў, рознага роду сродкі, што ідуць на барацьбу з жуком, выгадней было б, напэўна, купіць. Гэта ўжо не гаворачы пра тое, што бульбу яшчэ і палоць, абганяць, капаць трэба. І тым не менш людзі ідуць, як пажартавала адна з дачніц, на рабскую працу. Можа, у сілу звычкі, а можа, таму, што не пускаюць нас ад зямлі нашыя ж карані, дзякуючы якім зближаемся з прыродай, стамляемся фізічна і ў той жа час адпачываем душэўна. Толькі за гэта кожны з нас гатовы плаціць сваёй дачы рабскай працай.

Марына СЛІЖ.

■ ПАРАДЫ САДАВОДУ І АГАРОДНІКУ

Што і як рабіць у ліпені

У ліпені прыкметна набіраюць вагу яблыкі, слівы і грушы. Пад іх цяжкасцю пачынаюць гнуцца галіны. Каб яны не зламаліся, пад іх ставяць падпоры. Не шкадуйце недаразвітых, шчарбатых і пачарнелых пладоў. Сарвіце або зрэжце іх.

У гэтым месяцы завяршаецца ўборка суніц. Пасля збору выразаюць вусы, калі не патрэбна расада, падкормліваюць расліны вадкім арганічным угнаеннем або поўным мінеральным. Пры моцным разрастанні лісцяў і пашкоджанні іх кляшчом або хваробамі, расліны падкошваюць на вышыні 5-7 см ад зямлі, выдаляюць з сада і спальваюць.

Для аховы ад паўзучых шкоднікаў пладовыя дрэвы абкручваюць лоўчымі паясамі з паперы, плёнкі, мешкавіны. Супраць тлі і лістагрызучых шкоднікаў дрэвы і кусты апырскваюць адварам бульбоўніку. Бяруць 5 кг здробненага зялёнага або 2 кг сухога, заліваюць 10 л вады і кіпяцяць 30 хвілін. Настойваюць, працэджваюць, перад апырскваннем разводзяць вадой у 3 разы, дадаюць 40 г мыла. Тлю знішчаюць і адварам попелу: 300 г прасеянага попелу заліваюць кіпенем, кіпяцяць 20 мінут. Даюць адвару адстаяцца, потым працэджваюць, даліваюць да 10 л і выкарыстоўваюць.

Сярэдзіна ліпеня – пачатак і канец жніўня сёлета найбольш падыходзяць для прышчэплівання дрэў пупышкай. Спрыяльныя для гэтага 8, 9 і 12 ліпеня, для уборкі пладоў і ягад – 1-3, 6-11, падкормак і паліву – 8-10, 14, 15 і 30, 31 ліпеня.

У ліпені шмат работ прыходзіцца на адкрыты грунт. Праводзяць апошняе прарэджванне караняплодаў, акучванне бульбы, капусты. Убіраюць квяцістую капусту, кальрабі, раннія сарты белакачаннай, ранню бульбу. На месцы ранняй капусты высяваюць квяцістую капусту другога тэрміну, цыбулю, радыску, салату, кроп. Насенне гэтых культур прагравaюць, намочваюць і прарошчваюць, як і вясной. Прытрымліваюцца і правіл чаргавання. Так, пасля радыскі не высяваюць насенне капусты і радыскі, пасля гароху не сеюць фасоль.

У ліпені апрацоўваюць расліны супраць хвароб і шкоднікаў настоямі і адварамі тых раслін, што і ў чэрвені. Супраць каларадскага жука бульбу апырскваюць адварам палыну, растворам попелу. Пры магчымасці пакідаюць сярод бульбы адзіночныя расліны кропу, морквы. Яны сваім пахам прываблiваюць карысных насякомых і птушак, якія знішчаюць шкоднікаў. Дазволеныя ядахімікаты супраць каларадскага жука прымяняюць толькі на тых пасадках бульбы, якія размешчаны далёка ад жылых дамоў і пчаліных вулляў.

У ліпені месяц расце з 1 да 14, а ўбывае з 14 да 29. Калі ён расце, 6-9 ліпеня, мэтазгодна сеяць агуркі, памідоры, баклажаны, кабачкі і гарбузы. Зеляніўныя культуры – 6, 7, 9-11, цыбулю на зяляніну і перац – 8-11, капусту – 6-10 ліпеня. А пры ўбываючым месяцы – радыску, рэпу, бручку: 17, 18, 22, 23 і 27 ліпеня. Неспрыяльныя дні для сяўбы, пасадкі любой культуры — гэта 1-3, 14-16 і 28, 29 ліпеня. Выкарыстоўвайце іх для апырсквання і апыльвання раслін супраць хвароб і шкоднікаў, для праполкі.

Палівы і падкормкі найбольшую карысць прынясуць, калі ажыццявіць іх 8, 9, 14, 15, 30 і 31 ліпеня. Дні, спрыяльныя для ўборкі ранняй капусты, прыходзяцца на 8, 9, 12, 13, 16, 17 ліпеня, агуркоў і зеляніны – на 1-3, 6, 8, 9, 12, 16-18, ранняй бульбы і караняплодаў – на 14-16, 18, 19, 24 і 25 ліпеня.

Альбін МАКАРЭВІЧ, аграном.

■ ПАРАДЫ

Прагонім фітафтору з гарода

Чаму ў некаторых гаспадынь кожны год фітафтора "з'ядае" памідоры? Таму што чакаюць – а раптам гэтым летам яе не будзе?

Яшчэ як будзе, калі своечасова не звярнуцца за сродкамі аховы раслін. З хімічных спецыялісты рэкамендуюць бардоскую вадкасць, аксіхом, азафос. Яны найменш шкодныя для здароўя чалавека. Важна толькі памятаць пры гэтым, што апошняя апрацоўка павінна праводзіцца не пазней за 20 дзён да збору пладоў.

Бардоская вадкасць рыхтуецца з раствораў 100 г меднага купаросу і 100 г вапны. Кожнае рэчыва разводзіцца асобна ў 5 літрах вады, а затым змешваецца. Апырскваюцца памідоры два разы да цвіцення, з інтэрвалам 10-12 дзён, і пасля яго. Норма расходу – да 2-х літраў на 10 метраў квадратных.

Даволі эфектыўная апрацоўка часночным настоем у час фарміравання завязі, але яе даводзіцца паўтараць часцей – да 4-5 разоў, а таксама парашком зялёнага колеру пад назвай аксіхом. Не трэба забывацца і пра падкормку, якую можна прыгатаваць з 10 г мачавіны, столькі ж хлорыстага калію, 40 суперфасфату на 10 л вады. Калі лісты скручваюцца, ў наступны раз не шкодна будзе падкарміць іх 30 г мачавіны і 30 г хлорыстага калію ці 2 г борнай кіслаты на 10 л вады. Пад куст падліваюць 0,5 л такога раствору.

Знішчым шкоднікаў у садзе

Нядаўна знойдзены сродак супраць такіх захворванняў, як парша, мучністая раса, шэрая гніль і інш, які называецца "Штробі", альбо на наш лад "Стробі".

Вывелі яго нямецкія вучоныя з натуральнага грыба, які ў вялікай колькасці расце ў лясах Германіі. У прымяненні ён просты, разводзіцца вадой, а вось дзейнічае як на сухім, так і на мокрым лісці. Уражанне ад штробі, якое ўжо паспелі апрабаваць на практыцы многія садаводы, моцнае.

З іншых прэпаратаў гэта можа быць дэцыс, што ратуе яблыні ад кветкаеда, пладажэрак, ліставёртак, тлі; інта-ВІР, які знішчае тлю, ліставёртак, вішнёвую муку на яблынях, грушах, чарэшнях. Могуць прымяняцца і кінікс, каратэ.

Паболей «тлушчу» для кропу

Кроп цудоўна расце і не жаўцее толькі на добра ўгноенай арганічнымі ўгнаеннямі глебе.

Нельга размяшчаць яго ў зацененых месцах – расліны выцягваюцца і бляднеюць.

Кроп лепш высяваць не ў адзін радок, а шырокай баразёнкай, каб пры прарэджванні расліны падпіралі адна адну і не падалі.

Глеба пад гэтай культурай павінна быць заўсёды вільготнай, інакш кроп пойдзе ў стрэлкі.

Ну, а каб мець на стале свежую, вітамінную прадукцыю з вясны да восені, неабходна час ад часу кроп падсейваць.

© PDF: Kamunikat.org 2020 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2020

© PDF: Kamunikat.org 2020 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2020

Рыхтуе спартсменаў «Аякс»

АШМЯНЫ. Фізічная культура можа замяніць чалавеку любыя лекі і ніякія лекі не заменяць яму фізічнай культуры. Гэту простую жыццёвую ісціну запомніў Міхаіл Станкевіч яшчэ будучы школьнікам. Таму, як толькі трывала стаў на свае ногі, зрабіў роднаму гораду падарунак. Пераабсталяваў разам з сябрам за ўласныя сродкі падвальнае памяшканне аднаго з інтэрнатаў і адкрыў у ім спартыўны клуб.

Ашмяны – гарадок невялікі. Няма тут, як і ў большасці райцэнтраў, ні спартыўных залаў, ні фізкультурных комплексаў. Хіба што дзіцячая юнацкаспартыўная школа, якая нават пры самым вялікім жаданні не зможа змясціць у сваіх сценах усіх тых, хто не супраць дружыць са спортам. А дзе ж дзявацца студэнтам, навучэнцам, працуючай моладзі? На гэта пытанне не браўся адказаць у горадзе ніхто. Невырашальную, здавалася б, праблему, зрушыў з месца спартсмен М. Станкевіч. Пачаў рамонтныя работы ў падвале інтэрната, што належыць ААТ "Будаўнік".

Праца ішла марудна. Папершае, не хапала рабочых рук, па-другое, дужа ж ужо цяжка было наводзіць парадак у памяшканні, якое, плюс да ўсяго, было месцамі затоплена вадой. Многім здавалася, што Міхаіл і яго аднадумца, майстар спорту па рукапашным спорце Сяргей Захарэвіч, не вытрымаюць, здадуцца. А калі ўпэўняцца, што адстуцаць не збіраюцца, распусцілі па Ашмянах новыя чуткі: робяць залу, каб "цягнуць" з дзяцей грошы. Да падобнага характару размоў хлопцы адносіліся спакойна. Маўляў, час пакажа, хто чаго варты!

Трэнер клуба «Аякс» ашмянец Міхаіл Станкевіч. Фота Ірыны РАБУШКІ.

Пачыналася ўсё так

У дзень адкрыцця клуба, якому далі імя "Аякс", цесна было ад мам і тат, што хацелі аддаць сюды сваіх дзяцей. Міхаіл, хоць магчымасці і не дазвалялі, запісваў усіх. Не хацелася крыўдзіць землякоў, якія бачылі ў сваіх нашчадках спартсменаў. Навучаны вопытам, ведаў, што праз месяцдругі само жыццё зробіць адбор і застануцца толькі тыя, каму заняткі будуць сапраўды па душы.

Ён ніколі і нікога не трымаў у клубе, бо спорт, як лічыць сам, не церпіць прымусу. А вось прыводзіў у "Аякс" многіх. Асабліва дзяцей з цяжкіх сем'яў, падлеткаў, што сталі на ўліку ў інспекцыі па справах непаўналетніх. Як самы цярплівы на свеце бацька, чытаў ім кожны дзень "лекцыі" аб шкодных звычках і не скупіўся на цёплыя, добрыя словы. Падлеткі, якім было няўтульна побач з вечна п'янымі продкамі, лічылі спартыўны клуб ледзь не сваім другім домам. А адчуўшы сілу ў руках і падтрымку трэнера, наогул адмаўляліся ад цыгарэт і гарэлкі, бо ў "Аяксе" правілы строгія: курыш, п'еш – шукай сабе іншае месца.

Паўэрліфтынг, альбо сілавое трохборства – спорт для дужых. Уключае ён у сябе тры практыкаванні: прысяданні са штангай, жым штангі лежачы, станавую цягу. Юнакі, што займаюцца ў Міхаіла Станкевіча, сілу маюць неймаверную. Таму, напэўна, і не забываецца трэнер, перш чым адправіць іх пасля заняткаў дадому, напомніць, што энергія павінна быць накіраваная ў мірнае рэчышча. Сіла патрэбна, каб абараніць сябе, сябра, калі гэта будзе неабходна, дапамагчы чалавеку. І ні ў якім разе не пакрыўдзіць, не зрабіць балюча.

Людзі самых розных узростаў прыходзяць у "Аякс". Трэніруюцца школьнікі, група дзяцей-пяцігодак, а побач - іх таты, працуючая моладзь. Нягледзячы на рознасць узростаў, ім ніколі не бывае дыскамфортна альбо няўтульна. Аб'яднаныя любоўю да спорту, ашмянцы з ахвотай дапамагаюць адно аднаму, падтрымліваюць у час спаборніцтваў і выступленняў. Яны з задавальненнем прымаюць удзел ва ўсіх мерапрыемствах, ездзяць на спаборніцтвы, дзе ўжо даўно сумелі зарэкамендаваць сябе і паказаць сваё "я". Каманда юніёраў Ашмянскага клуба "Аякс" стала чатырохкратнай чэмпіёнкай вобласці па паўэрліфтынгу, а Дзмітрый Мішчановіч – бронзавым прызёрам чэмпіянату Рэспублікі Беларусь па гэтым відзе спорту.

Спорт – не работа, адпачынак

За восем гадоў, менавіта столькі працуе клуб, на сценах трэнажорных залаў стала цесна ад грамат і дыпломаў, якімі ўзнагароджваліся аяксаўцы ў час рознага кшталту спаборніцтваў. А Міхаіл не перастае адкрываць усё новыя і новыя зоркі і зорачкі, да кагорты якіх можна аднесці лепшых спартсменаў Аляксея Рыжко, Вадзіма Савіцкага, Андрэя Розеля. Кажа, што не стаміўся, бо спорт для яго не работа, а своеасаблівы адпачынак. Дарэчы, прагнозы зласліўцаў не збыліся, трэніруе ён ашмянцаў бясплатна. Хаця грошы б тыя лішнімі не былі: клуб патрабуе пастаяннага догляду і капіталаўкладанняў.

Многія адразу дзівіліся самаахвярнасці гэтага чалавека і яго сябра Валерыя Захарэвіча, зараз звыкліся. Нездарма ж нехта мудры заўважыў, што свет не без добрых людзей. А добрыя людзі яшчэ і справу робяць добрую. Колькі хлопчыкаў, слабых і хваравітых, якія і аднаго разу не маглі падцягнуцца на перакладзіне, зрабілі фізічна развітымі людзьмі, колькіх, дзякуючы спорту, адвучылі ад гарэлкі, цыгарэт, прымусілі паверыць у сябе і свае сілы. Дарэчы, усе іх "выпускнікі" маюць адменнае здароўе і добрую фізічную падрыхтоўку, таму ў арміі трапляюць толькі ў элітныя войскі. А вярнуўшыся, ніколі не забываюцца сказаць дзякуй сваім настаўнікам, і больш таго, працягваюць трэніроўкі.

Ёсць у "Аяксе" і дзяўчаты. Яны не толькі з ахвотай займаюцца побач з моцнай паловай чалавецтва – мужчынамі, але і ўдзельнічаюць разам з імі ў паказальных выступленнях, дабіваюцца, як, напрыклад, Таццяна Пятроўская, уласных вынікаў.

Дзверы клуба практычна не бываюць зачыненыя. Школьнікі, моладзь прыходзяць сюды пазаймацца ў трэнажорнай зале, пагуляць у тэніс, падзяліцца нейкімі навінамі, расказаць пра поспехі. "Аякс", які з-за сваіх плошчаў можа прыняць на адну трэніроўку не больш за 30-40 чалавек, рады ўсім. Былі гады, што запісвалі ў яго члены нават па 200, 300 гараджан. Не адправіш жа чалавека на вуліцу, не парэкамендуеш іншы клуб, калі яго ў горадзе няма.

У мінулым годзе ў сям'і Міхаіла Станкевіча была вялікая радасць. Нарадзіўся першынец – сын. Зараз хлопчыку толькі дзевяць месяцаў, але бачачы, як той цвёрда стаіць на ножках і спрытна штурмуе канапу, бацька не можа дачакацца часу, калі зможа яго прывесці ў клуб. Не важна, кім ён пасля захоча стаць: доктарам, інжынерам, настаўнікам, шафёрам. Галоўнае, каб быў фізічна загартаваны, дужы, меў сілу волі, без якой у жыцці перамог не бывае. У гэта ён свята верыць сам і не стамляецца паўтараць вучням.

Марына СЛІЖ.

■ **ФУТБОЛ, ПЕРШАЯ ЛІГА**

Гомель. 21 чэрвеня. 800 гледачоў. Суддзя Алейнікаў.
ЗЛІН (Гомель) — Смаргонь 0:1

Галы: Сысоеў (84); Грабаздзін (23). Склад: Шляхавой, Кукар, Кашкар, Судзін, Трындзюк, Дукса (Мазалоўскі, 62), Мяць, Карасёў (кап.), Кукалевіч (Жачко, 88), Грабаздзін, Валавік (Казлоў, 76)

Праз 15 хвілін ад пачатку матча Валавік добра прабіў па варотах, але гомельскі варатар Рыжканка пакуль трымаўся. Яго капітуляцыя прыйшла пазней, калі Грабаздзін, не ўваходзячы ў штрафную, дакладна прабіў у ніжні вугал варот.

У другім тайме смаргонскія футбалісты выбралі контратакуючую гульню і не раз, і не два маглі павялічыць перавагу ў ліку. Аднак фартуна ўсміхнулася гаспадарам — мяч пасля ўдару ветэрана Сысоева со штрафнога ўскалыхнуў сетку варот Шляхавога. На апошніх хвілінах Грабаздзін меў магчымасць выратаваць каманду, але стрэліў у штангу.

1. Лакаматыў (В)	23
2. МТЗ-РІПА	22
3. Хімік	21
4. ЗЛін	20
5. Граніт	18
6. Ведрыч-97	16
7. Камунальнік	16
8. Смаргонь	14
9. Ліда	14
10. Вертыкаль	14
11. Нёман	12
12. Тарпеда-Кадзіна	10
13. Бяроза	8
14. Пінск-900	7
15. Днепр-ДЮСШ-1	6
16. Дынама-Юні	3

■ **ФУТБОЛ, ВЫШЭЙШАЯ ЛІГА**

У нядзелю былі згуляны матчы перанесенага 1 тура. Нагадаем, што ФК «Маладзечна-2000» згуляў з барысаўскім БАТЭ раней і саступіў 2:3. Астатнія матчы завяршыліся так: Лакаматыў — Дынама (Мінск) 0:2, Нёман — Нафтан 1:1, Днепр-Трансмаш — Зорка-ВА-БГУ 1:0, Дынама (БР) — Гомель 0:0, Дарыда — Белшына 1:0, Тарпеда-СКА — Тарпеда (Жд) 1:0.

Тарпеда-СКА	24
Гомель	22
Дынама (Мн)	19
Шахцёр (-1)	17
БАТЭ	17
Тарпеда (Жд)	15
Нафтан	15
Нёман	13
Дынама (Бр)	12
Дарыда	11
Днепр-Трансмаш	11
Лакаматыў	10
Белшына	9
Маладзечна-2000	6
Славія (-1)	6
Зорка-ВА-БДУ	5

Матч Шахцёр-Славія перанесены на 24 ліпеня.

■ **ФУТБОЛ, ДРУГАЯ ЛІГА**

21 чэрвеня. Забудова (Чысць) — Камунальнік (Жлобін) 0:1
24 чэрвеня. Верас (Несвіж) — Забудова (Чысць)

■ **ТУРНІРЫ**

Дваровы футбол

МАЛАДЗЕЧНА. 25 чэрвеня ў горадзе пачаўся прыём заявак на ўдзел у футбольным Кубку горада сярод дваровых каманд.

Як паведамілі арганізатары спаборніцтваў, у розыгрышы Кубка можа прыняць удзел любы ахвотнік узростам ад 16 да 25 год. Для гэтага падаецца заяўка на ўдзел у адборачным турніры каманды з 7–10 чалавек на мабільны тэлефон GSM 6–452–358. Гульні пройдуць з 7 па 19 ліпеня. Арганізатары плануюць удзел пераможцы гарадскога Кубка ў рэспубліканскім турніры "Кубак Незалежнасці", які мяркуецца правесці 27 ліпеня ў Барысаве.

Адборачныя турніры праходзяць больш чым у 10 гарадах краіны. "Кубак Незалежнасці" будзе разыграны ўжо трэці раз. Арганізатары турніру – ГА "Волат" і незарэгістраваны рух "Зубр". У Маладзечне турнір пройдзе пры падтрымцы ГА "Талака".

Летась каманда "Скарына" перамагла ў Маладзечне, а пасля, выйграўшы ў камандаў Барысава, Мінска, Магілёва і Гомеля, звезла Кубак з Барысава.

Аддзел інфармацыі "РГ".

■ **СПАБОРНІЦТВЫ**

Два ў адным

МАЛАДЗЕЧНА. Футбольная каманда «Сябрына» перамагла турнір у Польшчы, які прайшоў падчас свята польскага горада Саколка.

Паміж сабой спаборнічалі літоўская, гродзенская, маладзечанская каманды і гаспадары поля. Асабліва адзначыліся нашыя Уладзімір Галубко і Аляксандр Чарняўскі, якія забілі па тры галы.

Гэты турнір штогадовы. За 3 гады яго існавання маладзечанцы заўсёды наперадзе. Пазалетась былі першымі, летась – другімі, сёлета зноў перамаглі.

Другой часткай свята Саколкі быў турнір па пляжным валейболе, дзе даваллося змагацца за перамогу і маладзечанскім футбалістам. Бо з-за фінансавых складанасцяў валейбольную каманду з Маладзечна не прывезлі. Вынік: футбалісты нядрэнна валодаюць мячом не толькі нагамі, але і рукамі. Яны занялі 4-е месца па валейболе сярод 6-і каманд.

Ірына РАБУШКА.

Табло

Маладзечанцы Уладзімір і Міхаіл Макоўскія да канца чэмпіянату Беларусі 2003 года будуць выступаць за мінскае «Дынама».

Браты-блізняты належаць па кантракту кіеўскаму «Дынама», але апошні час трэніраваліся з дублем украінскага ЦСКА. Ініцыятарам такога пераходу стаў Анатоль Байдачны, які некалькі тыдняў таму узначаліў сталічны клуб.

Мікалай ХАДАСЕВІЧ.

© PDF: Kamunikat.org 2020 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2020

© PDF: Kamunikat.org 2020 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2020

ВІНШАВАНКІ

Віншуем **Шабрамаву Алену**. Желаем тебе всех благ в день рождения. Везенья в судьбе, любви, уважения! *Муж, дзеці.*

Віншую **Пяркоўскага Уладзіміра, Герасімовіч Таццяну, Зіноўку Вераніку** з днём нараджэння! Здароўя, боскай ласкі і апекі. *Пяркоўская Марына.*

Віншуем з юбілеем **Юшкевіч Івана Васільевіча**. Жадаем здароўя, шчасця, удачы ў жыцці, сямейнага дабрабыту. Цалуем, *Грывіцкія, Якубель.*

Віншую сваю хрэсніцу **Касцевіч Кацярыну** з днём нараджэння — з 4-годдзем. Расці здаровенькай, добрай і паслухмянай. *Хросная мама Света.*

Віншуем **Баслык Ганну Міхайлаўну** з в. Сосенка з юбілеем! Моцнага здароўя, даўгалецця, шчасця і радасці. *Сям'я Андрашчук.*

Віншуем любімага сына **Мірановіча Сярожку** з 9-годдзем! Здароўя, шчасця. Мы цябе любім. *Мама, тата.*

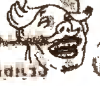
Пятру Пятрагу! Дарагі пробашч, з днём імянін! Здароўя, боскай ласкі і апекі. Няхай беражэ Вас Бог. *Вернікі.*

Ляпцюк Валянціна Канстанцінаўна, з днём нараджэння! Дарагая сястрычка! Віншую. Жадаю здароўя, шчасця, удачы і вечнай маладосці. *Жэня.*

Шукайлу Лілію Ермалаеўну віншую з днём нараджэння! Дзяўчынка мая, здароўя табе, шчасця, поспехаў заўсёды і ва ўсім. *Рэгіна.*

■ ПРОСТА АНЕКДОТ

— А ў нас зноў новая машына, – хваліцца хлопчык на вуліцы.
— А якая?
— Яшчэ не бачыў. Тата ўсю ноч у гаражы ёй нумары перабіваў.

ЗНАЁМСТВЫ

Усім забяспечаны мужчына пазнаёміцца з забяспечанай жанчынай. Валожын, пошта, а/я 1.

Мужчына 39/176 пазнаёміцца з жанчынай 29-36 год, пажадана без дзяцей, для стварэння сям'і. Жыву ў пасёлку Мінскай вобласці. 220079, Мінск-79, а/с 183.

Для стварэння сям'і пазнаёмлюся з жанчынай ад 40 да 50 год. 222310, Маладзечна-4, а/я 17, Сяргею.

Мужчына 40 год, 162-65, пазнаёміцца з жанчынай без шк/зв, якая жадае жыць у прыватным доме. Можна з адным дзіцем. Вілейка-2, п/п МС0315241.

Мужчына 33/175/75 пазнаёміцца з жанчынай для стварэння сям'і (пажадана з г. Вілейка). 222410, Вілейка-4, п/п МС0210282.

Мужчына без шк/зв, 44/175/75, жыллём забяспечаны шукае жанчыну для сур'ёзных адносін. 222310, Маладзечна-1, п/п МС 0385737.

■ ПАЕЗДКА

Вучоба і жыццё ў Амерыцы

МАЛАДЗЕЧНА. Што б ні казалі, але Амерыка нямала зрабіла для беларускіх школьнікаў, і маладзечанскіх у прыватнасці.

Летась мне пашанцавала адправіцца ў ліку 50 хлопчыкаў і дзяўчынак на вучобу ў самую заходнюю краіну свету – Злучаныя Штаты Амерыкі. Гэтаму паспрыяла праграма FSA–FLEX («Акт у падтрымку свабоды. Праграма абмену будучымі лідэрамі»), якую фінансуе ўрад ЗША. Яна дазваляе школьнікам 9-10 класаў з краін былога СССР вучыцца год у амерыканскай школе і жыць у амерыканскай сям'і.

Сказаць, што пераезд у Амерыку змяніў мой лёс, мала. Жыццё проста падзялілася на да і пасля яе. Там нязвыкла, дзіўна і незразумела ўсё: ад бытавых дэталяў да менталітэту. Наогул, гэта проста другая планета. Тое, што ў нас часта сыходзіць з рук, можа павярнуцца катастрофай у амерыканскім грамадстве. Наўмысна кінутая на вуліцы паперка павернецца ў 300 доляраў штрафу, а выкінутая з акна аўтамабіля гумка – у 700 доляраў.У Амерыцы лічыцца непавагай не толькі гаварыць дрэнныя словы, але не гаварыць добрыя.

Мне пашанцавала, што я жыла ў веруючай і вельмі прыстойнай сям'і, дзе кожны дзень пачынаўся і заканчваўся з пяшчотных слоў. Але-па–за сям'ёй я аказвалася амаль што бездапаможнай. Разлічваць прыходзілася толькі на свае грошы, прайшла праз зразумелую школьную агрэсію амерыканскіх падлеткаў, напрыклад, стэрэатып камуністкі. У той жа час было прыемна вылучацца рознабаковай адукаванасцю.

Больш за 20 год жыве ў пару дзесятках метраў ад Белага Дома ў Вашынгтоне простая жанчына Канчыта. Днюе тут і начуе. Ей прыносяць каву і іншыя неабходныя ў жыцці рэчы. Яна мае свой персанальны сайт у Інтэрнеце www.conchita.com. Раздае свае значкі і візітоўкі. У адрозненне ад многіх амерыканцаў, ведае пра Беларусь. Першае слова, якое згадвае, калі ў яе пытаешся пра нашу краіну, – Чарнобыль.
Канчыта – змагар за ўсеагульнае раззбраенне, супраць ядзернай зброі, супраць свайго прэзідэнта. У той самы час яна знаходзіцца пад 24-гадзіннай аховай паліцыі (побач жа Белы Дом). Канчыта неўпрыкмет стала адным з сімвалаў Вашынгтона. Сімвалаў амерыканскай свабоды.

Фота Аляксандра МАНЦЭВІЧА.

Амерыканцы ж выбіраюць сабе прадметы па школьнай праграме самастойна, і не дзіўна, што некаторыя з іх ніколі не вывучалі геаграфію. У амерыканскай школе вельмі пахвальна займацца пазакласнай дзейнасцю (удзельнічаць ў мюзіклах, дабрачынных праектах), а спорт лічыцца абавязковай часткай жыцця. У маёй маленькай, па амерыканскіх мерках, школе было 6 тэнісных кортаў, 8 баскетбольных і 4 бейсбольныя пляцоўкі, 6 футбольных палёў, боўлінг–клуб, басейн, усё для бодзібілдынга і аэробікі.

Захапіла і ўразіла мяне да глыбіні душы ў ЗША шмат што: фантастычная раскоша Манхэтэна ў Нью–Ёрку, чысціня і паважнасць Вашынгтона, супярэчлівая прыгажосць Філадэльфіі, неапісальны Атлантычны акіян, надзвычай заняты Чыкага, цёплыя, утульныя, розныя па каларыту маленькія гарадкі і, наогул, тэхнагеннасць краіны і патрыятычнасць нацыі. А ўвогуле, у Амерыцы – культ правой чалавека і нязменная павага да кожнай асобы.

Асноўная мая парада тым, хто ад'язджае, – максімальна выкарыстоўвайце ўсе шансы і магчымасці. Іх там будзе больш, чым вы можаце сабе ўявіць. Вучыцеся штодня, вязіце свае веды сюды і дапамагайце імі нашай краіне.Тады мара аб тым, каб дзяржава любіла нас гэтак жа, як мы любім нашу дзяржаву, здзейсніцца не толькі за мяжой. І яшчэ варта:

– быць таварыскім, гаварлівым. Гэта вялікі плюс, ён выклікае там адразу давер і адчыняе дзверы;

– цярпліва адносіцца да ўсіх дзіўнасцяў і нацыянальных меншасцяў. Не праяўляць цярпення – значыць, ісці ўраз-рэз з амерыканскай мараллю і выклікаць вялікія непрыемнасці;

– удзельнічаць ва ўсім: у спартыўных мерапрыемствах, гутарках – будзе больш сяброў;

– быць ветлівым і ўсміхацца – усе амерыканцы менавіта такія;

– планаваць бюджэт. Грошай, акрамя стыпендыі, не будзе;

– сачыць за здароўем. Там вельмі складана і дорага лячыцца;

– пазбягаць любых канфліктаў.

Нельга:

– баяцца пытацца ў незнаёмцаў, як, куды прайсці, дзе, што знаходзіцца. Гэта прыйдзецца рабіць вельмі часта;

– гуляць ноччу ў вялікіх гарадах: крымінальны ўзровень там вельмі высокі. І не шукайце прыгод. Амаль заўсёды знаходзяцца не тыя, што хацелася б;

– парушаць правілы праграмы, дзякуючы якой сюды трапілі;

– падаць духам і страчваць надзею;

– саромецца сваіх талентаў, здольнасцяў і паходжання.

Кацярына СПРЫНЦЫНА.

Кінатэатр «Радзіма»

27–29 чэрвеня. "Стыльная штучка", ЗША, рамантычная камедыя – у 19.00.
"Абмануць усіх", ЗША, баявік — у 17.00 і 21.00. 28 і 29 чэрвеня – у 15.00, 17.00 і 21.00.
30 чэрвеня – 6 ліпеня. "Карабель-прывід", ЗША, фантастычны трылер – у 19.00.
"Цыпачка", ЗША, камедыя — у 15.00 (акрамя 30.06 і 2.07), 17.00 і 21.00.
(Кожную сераду ільготныя білеты на сеанс у 17.00).

Для дзяцей

27 чэрвеня. "Вялікая мядзведзіца", ЗША, прыгоды – у 10.00.
28-29 чэрвеня. "Паласатае сланяня", мультпраграма – у 13.00.
1 ліпеня. "Адзін у лесе, маленькі герой", ЗША, прыгоды – у 13.00.
3 ліпеня. "Шрэк", ЗША, поўнаметражны мультфільм – у 13.00.
Працуе бар.
Тэл. для даведак: 7-15-92, 7-06-30.

Збяры карцінку

Вітаем вас, аматары конкурсаў. Працягваем наш конкурс "Збяры карцінку".

У дзевяці летніх нумарах "РГ" мы друкуем кавалачкі цэлага малюнка. Сёння прапануем вам чацвёрты фрагмент малюнка. Першы быў надрукаваны ў №23 за 6 чэрвеня, апошні будзе надрукаваны у пятніцу, 1 жніўня. Галоўнае, не згубіць ніводнага кавалачка, бо карцінка не атрымаецца.

Збярыце карцінку, прыдумайце ёй назву ці складзіце вершык. Складзеную карцінку са сваім творам (з назвай) дашліце нам у рэдакцыю "РГ" (Маладзечна, Вялікі Гасцінец, 68а) не пазней за 10 жніўня.

Да канца апошняга летняга месяца мы аб'явім пераможцаў.

Фрагмент 4

■ ЯК ЗВАРЫШ, ТАК І З'ЯСІ

Вішнёвае суфле

Час прыгатавання: 30 хвілін.

На 4 порцыі: **200 г абястлушчанага тварагу, 3 яечныя жаўткі, мякаць 1/2 стручка ванілі, 20 мл вішнёвай гарэлкі, цёртая цэдра 1 лімона, 3 яечныя бялкі, тры пальцы солі (щепотка), 60 г цукру, 12 вішань.**

1. Змазаць тлушчам 4 формачкі (дыяметр 8 см) і пасыпаць іх цукрам. Паставіць у халадзільнік.

2. Перамяшаць тварог з жаўткамі, ванільнай мякаццю, гарэлкай і цэдрай. Узбіць бялкі, пры ўзбіванні сыпаць соль і цукар. Асцярожна перамяшаць бялкі з тварожнай масай.

3. З вішні выняць костачкі і разрэзаць кожную ягаду папалам. Раскласці па формачках масу і па 6 вішнёвых палавінак і пакласці іх у форму для запякання. Уліць у яе кіпень так, каб ён стварыў слой вышынёй 2 см, і выпякаць суфле 25 хвілін пры тэмпературы 225 градусаў на сярэдняй паліцы духоўкі. У час выпякання нельга адчыняць дзверцы духоўкі.

Проста МАРЫЯ.

У Слонім – за чатыры гадзіны

АСТРАВЕЦ. Ужо ў гэтую пятніцу жыхары райцэнтра і раёна мелі магчымасць усяго за чатыры гадзіны трапіць у Слонім.

Пасадзейнічаў гэтаму мясцовы аўтапарк №4, які адкрыў новы аўтобусны маршрут "Астравец – Слонім". Дырэктар Аляксандр Горбаль зазначыў, што аўтобус у Слонім пакуль будзе хадзіць два разы на тыдзень – у пятніцу і суботу.

Мар'ян ВЯНГРОЎСКІ.

■ ІМЯНІНЫ

27 чэрвеня
Праваслаўныя: Георгія, Елісея, Мяфодзія, Мсціслава.
Каталіцкія: Марыі, Кірыла, Уладзіслава.

28 чэрвеня
Праваслаўныя: Амоса, Віта, Ераніма, Іоны, Касьяна, Лазара, Мадэста, Рыгора, Фёдара, Яфрэма.
Каталіцкія: Ірынея, Лявона.

29 чэрвеня
Праваслаўныя: Аўгусціна, Ціхана.
Каталіцкія: Апосталаў Святых Пятра і Паўла.

30 чэрвеня
Праваслаўныя: Мануіла, Саваціа, Савелія.
Каталіцкія: Люцыяны, Эміліі.

2 ліпеня
Праваслаўныя: Засімы, Івана.
Каталіцкія: Марыі, Урбана, Яна.

3 ліпеня
Праваслаўныя: Апанаса, Глеба, Гурыя, Мяфодзія.
Каталіцкія: Анатоля, Тамаша, Яцка.

Купон 26

рэгіянальная газета

да рубрык «Віншаванкі» і «Знаёмствы». Бясплатна змяшчаюцца тэксты аб'ёмам да 15 слоў. Ананімныя купоны не разглядаюцца. Пішыце, калі ласка, разборліва.

тэкст

прозвішча, імя, адрас (не для друку)

Звярніце ўвагу

Шаноўныя чытачы, калі вы хочаце павіншаваць знаёмых, блізкіх, то высылайце купон з разборліва напісаным тэкстам загадзя. Указвайце дату публікацыі – газета выходзіць па пятніцах. Бясплатна прымаюцца віншаванкі аб'ёмам да 15 слоў, якія паступілі ў рэдакцыю да аўторка ўключна. Зрабіце прыемнае сваім блізкім – павіншуйце іх праз газету!
Калі вы хочаце размясціць аб'яву аб знаёмстве, калі ласка, указвайце адрас да запатрабавання і нумар дакумента ўладальніка. Бясплатна змяшчаюцца аб'явы аб знаёмстве аб'ёмам да 15 слоў. Публікуюцца па чарзе. Па-за чаргой – платна. Жадаем знайсці сваё шчасце!

© PDF: Kamunikat.org 2020 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2020

© PDF: Kamunikat.org 2020
© Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2020

ТРАНСПАРТ

ПРАДАМ

- Фіят-Тэмпру, 1991 г.в., 1.9ТД, універсал, вішнёвы, 1950 у.а. Т. у Смаргоні 31870, (8-029) 6935999
- БМВ-100Д, 12.1991 г.в., 5-месны, 2.4см.куб, г/у, бітыя левыя дзверы, крыло, 2500 у.а. Тэл. (8-029) 6255927, (8-029) 255939.
- А/м Форд-Сіера, 2.0і, 1991 г.в., велюр, сігналізацыя, універсал. Тэл. (8-029) 6530450.
- А/м Опель-Аскона, 1.6Б, 1984 .гв., белы, добры стан. Т. у Вілейцы 57048, 51995.
- Ёсць у продажы кузаўныя запчасткі да аўтамабіляў ВАЗ, ГАЗ, Масквіч. Т. у Вілейцы 42256. Ліц №323 Вілейскі РВК ад 13.09.2000.
- Матацыкл К-750. Т. у Маладзечне 61854, (8-029) 6290367.
- А/м Міцубісі-Галант, 1995 г.в., хэтчбэк, 1.8 газ-бензін, 4600 у. а. Т. у Маладзечне 34699.
- Вольву-740, 2.4 турба-дызель, 1985 г.в., 1950 у.а., торг. Т. у Маладзечне 31552, 31072.
- ВАЗ-2109, 1989 г.в., 1.3, чорны, 1400 у. а. Т. у Смаргоні 34299.
- М/а Pevgeotj5, 2.5Д, 1993 г.в., спецыяльны. Т. у Вілейцы 55196.
- М/а Сітраен-С25, 1992 г.в., 1.9Д, 165 т.км, грузавы, г/п 1.5т., 2650 у.а., торг. Т. у Вілейцы 55068, (8-029) 6655068.
- Рэно-19, 1992 г.в., чорны, седан, 2300 у. а. Т. у Вілейцы 57222.
- А/м Фіят-Крома, 1991 г.в., 1.9і, цана дагаворная, тэрмінова. Т. у Вілейцы 33677.
- Л/а Мазда-626, 1989 г.в., 2.0л, бензін, г/у, з/шкло, фаркоп, 1500 у. а. Т. у Астраўцы 39295.
- Опель-Кадэт, 1990 г. в. Т. у Ашмянах 35292, 35374.
- Форд-Эскорт, 1993 г. в. Т. у Маладзечне 32777.
- Вольву-440, 1991 г.в., 1700 у.а., торг. Т. у Маладзечне 37607.
- А/м ВАЗ-21093, 1991 г.в., сіні, 1300 у.а., торг. Т. у Маладзечне 61010.
- ЗАЗ-968М на запчасткі. Т. у Маладзечне 39047 (пасля 19.00).
- Опель-Аскону, 1985 г.в., 1.6Б, л/д, R13, таніроўка, шэры металік, выдатны стан, 1150 у.а., торг. Тэл. (8-029) 6420437.
- М/а Пежо, 1.9Д, 1992 г.в., нізкі, кароткі, з Германіі, 2800 у.а.; Форд-Кур'ер, 1.8Д, 1997 г.в., пікап, грузапасажырскі, 4000 у. а. Тэл. (8-029) 6401684.
- Пежо-306, 1993 г.в., чырвоны, эл.шклоападымальнікі, сэрваруль, гідраўзмацняльнік руля, карэктар фар, 2500 у. а. Тэл. (8-029) 6224067.
- Форд-Эскорт, 1993 г.в., 1.4 мона, 2150 у.а., тэрмінова. Т. у Маладзечне 90319, Аляксандр.
- Форд-Сіеру, 1986 г.в., 1.8Б, **750 У.А.**, торг. Т. у Маладзечне 54103, (8-029) 6281649.
- Форд-Скорпіё, 1992-1993 г.в., 2.5ТД, чорны, седан, г/у, ц/з, э/ш, сігналізацыя, выдатны стан. Тэл. (8-029) 6485384.
- Аўдзі-90, 1990 г.в., 2.3і, 4х4, скураны салон. Т. у Маладзечне 75766, 52853.
- ВАЗ-21063, 1990 г. в. Т. у Маладзечне 36546.
- Рэно-19, 1990 г.в., 1.4Б, 5-дзверны, шэры. Т. у Маладзечне 33980.
- Форд-Мандэо, 16V, 1.6, 6л на 100км, 1993-1994 г.в., навароты, 3000 у. а. Т. у Мядзеле 36101 (пасля 18.00).
- А/м МВ-300Д, 1980 г.в., 123К, універсал, 1500 у.а., торг. Тэл. (8-029) 6568902.
- Сеат-Таледу, 1994 г.в., 1.8Б, г/у, ц/з, АВС, люк, велюр, 2350 у. а. Тэл. (8-029) 6707082, т. у Ашмянах 41744.
- Рэно-Рапід (Р-5), грузавы, 1993 г.в., 1100 см³, з Германіі, 1650 у. а. Тэл. (8-029) 6029421.
- Форд-Скорпіё, 1991 г.в., 2.5ТД; ФВ-Пасат, 1992 г.в., 1.8 мона. Тэл. (8-029) 6339259.
- А/м Форд-Мандэо, 11.1993 г.в., 1.8ТДІ, універсал. Вазьму ў РП за аўтамабілем. Т. у Маладзечне 67959.
- Нісан-Блюберд, 1987 г.в., чырвоны, універсал. Т. у Маладзечне 30516, (8-029) 6130516, (8-029) 6939480.
- А/м Опель-Рэкорд, 1984 г.в., бензін, 700 у.а., торг, тэрмінова. Т. у Маладзечне 33571.
- Опель-Астру, 1.7ТД, 1994 г.в.; Нісан-Мікру, 1.3Б, поўны пакет. Т. у Маладзечне 36769, (8-029) 6636769.
- ГАЗ-53, дызель, ізатэрма; дачу, нядорага. Т. у Маладзечне 69062, (8-029) 6561281.
- ВАЗ-21053, 1996 г.в., 1250 у. а. Т. у Маладзечне раб. 64284, дам 75542.
- Мерседэс-190, 2.0Д, 1988 г. в. Т. у Маладзечне 54489.
- Форд-Сіеру, Donc, 2.0І, 1992 г.в., навароты; Рэно-21, 2.0І, 1990 г.в., навароты. Т. у Маладзечне 52574.
- Дайхатсу (Таёта), 1991-1992 г.в., V-1.6, інжэктар, эл.пакет, 1900 у.а., торг. Т. у Маладзечне 66656, (8-029) 6295963.
- Опель-Вектру, 1989-1990 г.в., 1.6Б, седан, 1700 у.а., торг. Т. у Вілейцы 57293, (8-029) 6588140.
- Мазду-626, 1988 г.в., 1.8К, пераходная, ц/з, эл/шкл, фаркоп, сігналізацыя, серваруль, выдатны стан, 1750 у. в. або мяняю на дызельны а/м. Т. у Маладзечне 75865.
- Мазду-323, 1987 г.в., V 1.5 см³, газ-бензін, 1500 у. а. Т. у Астраўцы 20086.
- ФВ-Гольф-2, 1991 г.в., 3-дзверны, 1800 у. а. Т. у Маладзечне 36304, (8-029) 6604217.
- А/м ВАЗ-2105, 1981 г.в., у добрым стане; з/ч да а/м Масквіч; вароты гаражныя. Т. у Маладзечне 40321.
- Хонду-Акорд, 1988 г.в., 2.0Б, седан, добры стан. Т. у Маладзечне 51776, (8-029) 6398915.
- Аўдзі-100, 2.2е, 1985 г. в. на запчасткі. Т. у Маладзечне 94347, (8-029) 6473480.
- Форд-Скорпіё, 1991 г.в., 2.0 Donc. Т. у Смаргоні 34747.
- Аўдзі-80, інжэктар, 2.0, перл.-блакітная, 1991 г.в., добры стан, сігналізацыя, 3100 у.а., торг; Форд-Сіеру, белы, 2.3, 1985 г.в., дызель, 1300 у.а., торг. Т. у Валожыне 54928.
- ВАЗ-21093, 1988 г.в., 1500 у. а. Т. у Маладзечне 61335 (пасля 19.00).
- ГАЗ-53, бартавы, без дакументаў, на хаду, нядорага. Т. у Вілейцы 51214 (пасля 18.00, акрамя выхадных).
- Форд-Эскорo, 1983 г.в., 3-дзверны, 5КПП, 1.6л, новая гума, новы АКБ, добры стан, 850 у. а. Т. у Вілейцы 60286 (пасля 20.00, Андрэй).
- Мікрааўтобус Мерседэс-207Д, 1985 г.в., аб'ём 2.4л, 8-месны, грузапасажырскі, вельмі добры стан. Тэл. (8-029) 6553979.
- Форд-Эскорт, 11.1984 г.в., 5-дзверны, 1.6Б, 600 у.а., торг. Т. у Смаргоні 31748.
- ВАЗ-21083, 12.1994 г.в., аб'ём 1500, 5 ст, адзін гаспадар, добры стан, 1600 у.а., магчымы торг. Т. у Астраўцы 37960 (вечарам).
- Опель-Амегу, універсал, 2.3 дызель, 1991 г. в. Т. у Астраўцы 20963.
- Аўдзі-90, 1985 г.в., інжэктар, г/р, ц/з, люк, 5КПП, ZZZ, нядорага. Т. у Смаргоні 55098 (пасля 21.00).
- Рэно-11, 1983 г.в., 3-дзверны, добры стан, 800 у. а. Т. у Маладзечне 26361.
- ВАЗ-21063, 1990 г.в.; Рэно-Неваду, універсал. Т. у Маладзечне 37607.
- Опель-Астру, 1.8Б, 1992 г.в., універсал, 5КПП, выдатны стан, 1900 у.а., торг. Т. у Вілейцы 51000, (8-029) 6526806.
- ВАЗ-2108, 1986 г.в., бэжавы, добры стан, люк, цюнінг. Т. у Вілейцы 32349.
- ФВ-Пасат, 1993 г.в., 1.8 мона, толькі з Германіі. Т. у Вілейцы 33277.
- А/м Опель-Аскона, 700 у.а., торг. Т. у Вілейцы (8-029) 6479601.
- Опель-Амегу, 1987 г.в., 2.3 дызель, універсал, добры стан, 1500 у.а., торг. Т. у Вілейцы 51121.
- ВАЗ-21063, 1982 г.в., 800 у. а. Т. у Вілейцы 33260, (8-029) 4772588
- Аўдзі-100, 1984 г.в., 2.0Д, 1600 у. а. Т. у Вілейцы 32470, 51628.
- А/м ВАЗ-2101, 1975 г.в., к.р 2003г., 550 у. а. Тэл. (8-029) 6479601.
- Мерседэс-200 Д-123 або мяняю на УАЗ; ВАЗ-2108; куплю салон 2108. Т. у Вілейцы 33521.
- ВАЗ-2103, 1976 г.в., 450 у. а. Т. у Вілейцы 32466.
- Фольксваген-Гольф, 1.3Б, 1987 г.в., месяц у РБ, 1600 у. а. Т. у Вілейцы 74391.
- Мерседэс-123-200Д, 1800 у.а., торг. Т. у Вілейцы 58378.
- ВАЗ-21011, 1980 г.в., выдатны стан, цана дагаворная. Т. у Вілейцы 56119.
- Мінівэн Нісан-Прэрыя, 1991 г.в., 2.0і, 1.5 г. у РБ, эл. пакет. Т. у Вілейцы 54811.
- Фіят-Тэмпру, 1992 г.в., 1.9 дызель, ц.сіні, ц/з, г/у, сігналізацыя, з/шклопад., 2200 у.а., торг. Т. у Вілейцы 53545.
- А/м Вольва-760, т.д, 1986 г. в. або мяняю на бус. Т. у Вілейцы 53905.
- Опель-Рэкорд, Д, 800 у.а., торг. Т. у Вілейцы 33120.
- Фольксваген-Гольф, 1986 г.в., 1.6Д. Тэл. (8-029) 6457483.
- ВАЗ-2107, 1989 г.в., выдатны стан, 1250 у.а.; ВАЗ-2106, 950 у. а. Т. у Вілейцы 57768, (8-029) 6478193.
- А/м Мазда-626, 1.6Б, 1986 г.в. Т. у Маладзечне 76888.
- Форд-Скорпіё, 1991-1992 г.в., седан, выдатны стан. Тэл. (8-029) 6596822.
- ВАЗ-21013, 1983 г.в., добры стан. Т. у Вілейцы 59406.
- ГАЗ-31029 «Волга», 1997 г.в., 67 тыс.км, антыкор, ц/з, г/у. Т. у Маладзечне 32203, Андрэй.
- Да Опель-Амега, 1990 г.в.: кузаў на запчасткі, рухавік 2.0і. Т. у Маладзечне 68967, 36089.
- ВАЗ-21063, 1987 г.в., 1.3Б, зялёны, добры стан. Тэл. (8-029) 6450765.
- Форд-Эскорт, 1.4і, 12.1991 г. в. Т. у Вілейцы 58803, 58564.
- Вольву-440, 1.8і, 8.1994 г.в., 3 тыдні з Германіі, навароты, 3450 у. а. Тэл. (8-029) 6241061.
- Опель-Амегу, 1990 г.в., 2.3 ТД, л/д, г/у, ц/з, сігналізацыя. Т. у Вілейцы 51926.
- Жыгулі 11 мадэль 1980 г.в., выдатны стан, 620 у.а., торг. Т. у Вілейцы 53306.
- Опель-Рэкорд, 1980 г.в., 700 у. а. Т. у Вілейцы 59433.
- Волгу ГАЗ-24, 1986 г.в., добры стан. Т. у Вілейцы 59044.
- Мерседэс-123, 2.4Д, 1979 г.в., 1300 у. а. Т. у Вілейцы 54979, (8-029) 6654979.
- ФВ-Гольф-2, 1988 г.в., 1.6Б, 3-дзверны, колер вішнёвы металік, вельмі добры стан, 1600 у.а., торг. Т. у Вілейцы 57298, (8-029) 6380576.
- ВАЗ-2102, 1977 г.в., добры стан; Мазду-323, 1982 г.в., добры стан, 1.3БК, 5-дзверны. Т. у Вілейцы 33103.
- Опель-Аскону, 1986 г.в., выдатны стан. Т. у Вілейцы 51335.
- ВАЗ-21061, 1989 г.в., ГБ, добры стан, 1300 у.а., торг. Т. у Маладзечне 75929, (8-029) 6374195.
- ВАЗ-21013, 1985 г.в., ідэальны стан, 800 у.а., торг. Т. у Маладзечне 75321, (8-029) 6312530.
- М/а Нісан-Ванет, 1993 г.в., 2.0Д, 7-месны. Т. у Маладзечне 31921.
- МБ-309Д, 1988 г.в., дубль-кабіна, доўгі кузаў. Тэл. (8-029) 6431894.
- Опель-Астру, 1.4 мона, універсал, 1992 г.в., з Германіі. Т. у Вілейцы 64525.
- М-2141, 1990-1991 г.в., 5КПП, добры стан. Тэл. (8-029) 6666803, (8-029) 6497306.
- Міцубісі-Галант, 2.0ТДІ, 1994 г. в. Т. у Маладзечне 31890 (пасля 21.00).
- Прычэп "БелаЗ" да л/а, 1999 г.в., новы тэнт. Т. у Мядзеле 43275.

КУПЛЮ

- Матацыкл "Мінск", новы або 1993 г. в. Тэл. (8-029) 6299208.
- Дакументы да аўтамашыны УАЗ-31512. Т. у Вілейцы 51999.
- Гольф-2, магчыма з няспраўным рухавіком, да 800 у. а. Тэл. (8-029) 6360143.
- Аўтапрычэп. Т. у Вілейцы 51489, 33079.
- Запарожац у добрым стане. Т. у Вілейцы 51292, (8-029) 6271803.
- Матацыкл "Мінск", добры стан. Т. у Маладзечне 76905, (8-029) 6322261.

ІНШАЕ

- Вазьму за а/м (заказ). Т. (8029) 6014968.

НЕРУХОМАСЦЬ

ПРАДАМ

- Гараж у ГК-21, памер 4.7х9.5, высокія вароты; а/м ВАЗ-21047, 1994 г.в., у добрым стане. Т. у Маладзечне 62175 (вечарам).
- 2-пакаёвую кватэру ў г. Вілейка. Т. у Вілейцы 57573.
- Дом у г. Маладзечна. Т. у Маладзечне 77535, 66517.
- Дом у г. Маладзечна па вул. Святаянскай, 4000 у. а. Т. у Маладзечне 50418, 50981 (вечарам).
- Тэрмінова 3-пакаёвую кватэру ў Вілейцы. Т.у Мядзеле 47946.
- 1-пакаёвую кватэру ў г. Маладзечна. Тэл. (8-029) 6582399.
- 3-пакаёвую кватэру ў г. Маладзечна, з мэбляй і рамонтам. Тэл. (8-029) 6543498.
- Зруб 4х6. Т. у Мядзеле 46410.
- Дом у г. Маладзечна, паўдома або любую кватэру. Тэл. (8-029) 6447999.
- 1-пакаёвую кватэру ў г. Маладзечна (вада не праведзена), 1800 у. а. Вул. Алаізы, 5-4.
- 3-пакаёвую кватэру ў г. Маладзечна па вул. Ф. Скарыны; дом у в. Вяжуці. Т. у Маладзечне 52306, (8-029) 6403310.
- Недабудаваны дом у г. Маладзечна. Т. у Маладзечне 36365.
- 3-пакаёвую кватэру ў г. Вілейка. Т. у Маладзечне 51229.
- 2-пакаёвую кватэру ў цэнтры Маладзечна, 11000 у.а., торг. Тэл. (8-029) 6278693.
- Дом у в. Гранічы. Т. у Маладзечне 36546.
- Дачу ў садовым таварыстве "Меліяратар" (за Ляснымі). Т. у Маладзечне 64792 (да 18.00), дам. 98195.
- 3,2-пакаёвую кватэру. Тэл. (8-029) 6447999.
- 1-пакаёвую кватэру ў г. Маладзечна, аг.плошча 34.6, 5-ты паверх, тэлефон. Т. у Маладзечне 67301.
- Кватэру (барак) у Маладзечне. Т. у Маладзечне 68378.
- 1-пакаёвую кватэру ў Маладзечне, 5-ы паверх, аг.плошча 22 м², пакой 12 м². Т. у Маладзечне 70960.
- Дом у Палачанах, пасаджаны гарод. Т. у Маладзечне 22134.
- 3-пакаёвую кватэру ў г. Маладзечне. Т. у Маладзечне 67502.
- Катэдж (без аддзелкі), газ, 1 км ад Маладзечна. Т. у Маладзечне 26389.
- Недабудаваны драўляны дом, гараж, хлеў, лазня, летняя кухня. Т. у Смаргоні 36363, (8-029) 6546416.
- 2-пакаёвую кватэру ў Маладзечне (42/27/6), 3 паверх 5-павярховага цаглянага дома, каля калгаснага рынку. Т. у Маладзечне 74768.
- Зруб 6х3. Т. у Вілейцы 35316.
- 2-пакаёвую кватэру ў Вілейцы. Т. у Вілейцы 33399.
- Гараж у ЖБК-2, г. Вілйка, 6х4.5 м², без ямы. Т. у Вілейцы 55418.
- Дом у Вілейцы, зав. Берагавы, 16. Т. у Вілейцы 56763.
- Катэдж у г. Вілейка, участак 0.15 га, усе камунікацыі. Тэл. (8-029) 6413689.
- Дом у в. Чыжэвічы, Вілейскі раён. Т. у Вілейцы 32394.
- Участак пад будаўніцтва (0.15 га,-Снежкава), сетку для агароджы ацынкаваную, дзверы з ДВП. Т. у Вілейцы 57040.
- Дом у цэнтры г. Вілейка або абмен. Т. у Вілейцы 32472.
- Дом у г. Маладзечна. Т. у Маладзечне 36093.

КУПЛЮ

- 2,3-пакаёвую кватэру ў раёне 12 школы. Т. у Маладзечне 54375, (8-029) 6431728.
- **ДОМ АБО УЧАСТАК** на беразе возера ў Мядзельскім, Астравецкім раёнах, на Вілейскім вадасховішчы, тэрмінова. Тэл. (8-029) 6447999.
- Тэрмінова 1,2-пакаёвую кватэру ў г. Вілейка. Тэл. (8-029) 6155849.
- Частку дома ці дом у Маладзечне або прыгарадзе, можна, які патрабуе рамонту. Т. у Маладзечне 52930.
- Зямельны ўчастак у Маладзечне. Т. у Маладзечне 52930.
- 1,2-пакаёвую кватэру ў Вілейцы. Т. у Вілейцы 59005.
- Вытворчае памяшканне 20х50м з зямлёй ў 1га. Тэл. (8-029) 6447999.
- Дом у г. Вілейка. Т. у Вілейцы 57287, 57153.
- 1,2-пакаёвую кватэру ў т.Вілейка. Тэл. (8-029) 6656124.
- 2,3-пакаёвую кватэру ў г. Маладзечна. Т. у Маладзечне 69943.
- Дом або кватэру ў Вілейцы. Тэл. (8-029) 6447999.
- 1-пакаёвую кватэру ў г. Смаргонь (нядорага). Т. у Маладзечне 33193.
- Дом у г.Вілейка з тэлефонам, гараж (або мяняю) па вул. Незалежнасці. Т. у Вілейцы 57376, (8-029) 6753139.

МЯНЯЮ

- Пакой у г/п Мачулішчы (20 м², 5 хвілін да электрычкі) на асобную жылплошчу ў г. Вілейка, Маладзечна ці па ходу электрычкі. Без пасрэднікаў. Т. у Мінску 5045525.
- 4-пакаёвую кватэру ў г. Вілейка на 2-пакаёвую. Т. у Вілейцы 58735, 57165.
- 3-пакаёвую кватэру ў Вілейцы на 2,1-пакаёвую. Т. у Вілейцы 57957.

ЗДАМ

- **У АРЭНДУ ПАМЯШКАННЕ Ў Г. МАЛАДЗЕЧНА, 70 М². ТЭЛ. (8-029) 6239589.**

НАЙМУ

- Кватэру з тэлефонам і мэбляй у цэнтры г. Маладзечна, пажадана не "хрушчоўку". Тэл. (8-029) 6596686.
- Добрую кватэру ў г. Маладзечна для грамадзяніна Італіі на працяглы тэрмін. Т. у Маладзечне 60192, (8-029) 6286127.
- 1-пакаёвую кватэру з мэбляй. Т. у Вілейцы 51170.

ПАСЛУГІ

ДЛЯ МАЛАДЫХ

- **"МУЛЕН РУЖ"** пракат вясельнай і вячэрняй моды. Взлом у падарунак. Вяночкі, ручнікі. Т. у Маладзечне 39293, (8-029) 6339293. Ліц. №04599 Белбытсаюза 18.10.1999-18.10.2004.
- Вясельныя і вячэрнія ўбранні. Вялікі выбар. Т. у Маладзечне 75801. Ліц. №04285 БДААБАН 20.05.2002-20.05.2007.
- "Лілія" прапануе вялікі выбар вясельных і вячэрніх убранняў. Валынца,9 (каля "Залатой бочкі"). Т. у Маладзечне 74812, дам 75801, (8-029) 6418594. Ліц. №04285 БДААБАН 20.05.2002-20.05.2007.
- Пракат Зоі Іванеўны прапануе вялікі выбар вясельных і вячэрніх сукенак. Вяночак для нявесты ў падарунак. Сукенка для маці нявесты — бясплатна. Усе аксесуары для вяселля: пярсцёнкі на а/м, рушнікі, кветачкі і іншае. Т. у Маладзечне 50825. Ліц. №03716 Белбытсаюза 13.08.99-13.08.2004.
- **ВЯСЕЛЬНА-ВЯЧЭРНІ САЛОН "МІЛЭДЗІ".** Вялікі выбар убранняў і аксесуараў. Вул. Буйніцкага, 30 (р-н СШ №7). Т. у Маладзечне 77382. Ліц. №03576 БДААБАН 31.01.2002-31.01.2007.
- Вясельны салон "Раксалана". Новая калекцыя вясельных сукенак "Лета-Восень-2003". Взлом у падарунак! **САМЫЯ НІЗКІЯ ЦЭНЫ Ў ГАРАДЗЕ!** Т. у Маладзечне 71676. Гасцініца "Маладзечна", 1 паверх. Ліц №00582 да 04.06.2004 г.
- Вясельна- вячэрні салон "Надзея". Вялікі выбар убранняў. Маладзечна, вул. Будаўнікоў, 15а (Дом быту). Тэл. 67877. Ліц. №03204 БДААБАН 30.11.2001-30.11.2006.
- Вясельныя і вячэрнія ўборы, **НЯДОРАГА.** Т. у Маладзечне 50510. Ліц. №02477 БДААБАН 30.07.2001-30.07.2006.
- **ВЯСЕЛЬНЫЯ, ВЯЧЭРНІЯ** уборы. Выпускныя сукенкі. **Т. У ВІЛЕЙЦЫ** 55513 Ліц. № 04123 да 24.04.2007. БелБыт.

ІНШЫЯ ПАСЛУГІ

- Пракат гульнявых прыставак "Sony PS" і "Sega DC". Дастаўка. Т. у Маладзечне 39379. Ліц. ББС №01796 ад 8.05.2001 г.да 8.05.2006 г.
- Рамонт тэлевізараў. Т. у Маладзечне 76738. Ліц МП РБ №1926 да 27.12.2005.
- Набор і раздрукоўка тэкста. Пошук у Інтэрнеце. Т. у Маладзечне 52042, (8-029) 6354748.
- Перацяжка мяккай мэблі. Дызайн, выбар тканін. Т. у Маладзечне 32204. Ліц ББС №03946 28.03.2002-28.03.2007.
- Абіўка і рамонт мяккай мэблі. Новыя формы перацяжкі. Магчыма транспарціроўка. г. Маладзечна, вул. Касманаўтаў, 10. Т. у Маладзечне 60143. Ліц №05934, Мінскі АВК ад 17.02.2003.
- Выклік таксі. Тэл. (8-029) 6458033. Ліц №0001115 ад 28.03.2002.
- Будаўнічыя работы, якія не патрабуюць ліцэнзіі. Т. у Маладзечне 34961.

РОЗНАЕ

ПРАДАМ

БУД. МАТЭРЫЯЛЫ

- Ліст ацынкаваны. Форма аплаты любая. Тэл. (8-029) 6650588.
- Блокі фундаментныя. Танна. Т. у Маладзечне 30551 (пасля 19.00).
- **БЛОКІ ГС**, цэглу, дровы, дастаўка; бочкі 200 л па 15000 руб. Т. у Маладзечне 66534, (8-029) 6362559.

СЕЛЬГАСТЭХНІКУ

- МТЗ-82 з с/г абсталяваннем. Тэл. (8-029) 6434876.
- Нізкі дызельны міні-трактар з усімі агрэгатамі. Т. у Маладзечне 76894.
- Бульбакапалку конную, магчыма эксплуатацыя з трактарам. Т. у Маладзечне 96637.
- Бульбакапалку двухрадковую; МТЗ-80. Т. у Вілейцы 74360.

БЫТАВУЮ ТЭХНІКУ

- Халадзільнік "Мінск-15", б/у. Т. у Маладзечне 51117.
- К/т "Гарызонт-41В", гульнявую прыстаўку "Panasonic" з дыскамі, шафу, усё б/у, **ТЭРМІНОВА**. Т. у Маладзечне 76948.
- Халадзільнік б/у. Т. у Вілейцы 54869.
- Музычны цэнтр "Samsung". Т. у Вілейцы 66289.
- Халадзільнік-маразільнік "Мінск-Атлант", халадзільнік "Мінск-15, 16", маразільнік "Мінск-Атлант", тэлевізар "Гарызонт-510" (54 см, ДУ), "Гарызонт-355"; газавую пліту "Брэст" 4-канфорачную. Усё ў добрым стане. Т. у Вілейцы 57040.
- Музычны цэнтр. Т. у Маладзечне 74741 (у любы час).

МУЗІНСТРУМЕНТЫ

- Акардэон "Чырвоны партызан". Т. у Вілейцы 56929.

МЭБЛЮ

- **МЭБЛЯ** пад заказ. Зборка. Дастаўка. Т. у Вілейцы 56382, (8-029) 6656382. Ліц. №245 Вілейскага РВК 6.08.2002-6.08.2007. Ліц. №05264 БДААБАН 14.10.2002-14.10.2007.
- **МЭБЛЮ РБ**. Дастаўка. Т. у Вілейцы 53829, (8-029) 6313007. Ліц №260 22.08.2002-23.08.2007.
- Секцыю (непаліраваная 3.6м; 2.3м); мяккі куток, ложак 1.5 спльны (2 шт), усё ў добрым стане, б/у, нядорага. Т. у Вілейцы 57040.
- Кухню б/у, шафу 3-дзверную, б/у, нядорага. Т. у Маладзечне 36353.

ЖЫВЁЛУ

- Шчанят сярэднеазіяцкай аўчаркі. Т. у Мядзеле 50661.
- Карову. Т. у Маладзечне 98410.
- Карову рыжую, цельную ў в. Шалыгі. Т. у Маладзечне 67607.
- Жарабя, 9 месяцаў. Т. у Маладзечне 65868, Лёня.
- Кабылу, 8 год, в. Сачыўкі, цана дагаворная. Т. у Вілейцы 41250.
- Кабылу, 9 год, в. Асавец, д. 37, Вілейскі раён. Тэл. у г. Заслаўе (017) 5443008.
- Цяжкавагавага каня, 8 год. Т. у Маладзечне 98061.

ІНШАЕ

- **ПОМНІКІ** з мармуровай крошкі. Якасць, рэальныя цэны. Маладзечна, вул. Бухаўшчына, 58 (каля Палаца культуры). Т. у Маладзечне 70656.
- Бухгалтарскія кнігі, бланачную прадукцыю, канцтавары. Смешныя цэны. Т. у Смаргоні 33077. Ліц №712 Смаргонскі ГВК ад 21.05.2003.
- **ТРУБУ П/З** водаправодную: d 25, 32, 50, 63, 110К. Тавар сертыфікаваны. Месца на калгасным рынку або па т. у Маладзечне 70448, (8-029) 6574276.
- Пчол (сем'і, роі, пчолапакеты). Т. у Маладзечне 36843.
- Тэрмінова, нядорага гандлёвыя вітрыны, крыху б/у. Т. у Смаргоні 32223, 32487.
- Прагулачную каляску. Т. у Вілейцы 53261.
- Пластыкавыя шклопакеты новыя і б/у. Устаноўка. Тэл. (8-029) 6850232.
- Газавую калонку "Электралюкс" (Швецыя), новую, 295 тыс руб. Тэл. (8-029) 6523937.
- Ламінат, 68 м². Т. у Маладзечне 39634.
- Вітрыну халадзільную, 2 гады б/у, даўжыня 1.50 см, 220 Vdf, 350 у. а. Т. у Маладзечне 41123.
- С/тэлефон "Матарола V5І", с/тэлефон "Самсунг 500". (8-029) 6537559, Андрэй.
- Калёсы. Т. у Маладзечне 37135.
- Тэрмінова **ЛАМІНАТАР**. Т. у Маладзечне 63400.
- Электрадрыль, электрарубанак, шліфавальны станок. Т. у Вілейцы 56758.
- Тэлефон "Харвест-4" (Harvest-4). Т. у Вілейцы 59473, (8-029) 6368867.
- Трубу водаправодна-каналізацыйную п/з д. 110, нядорага. Т. у Вілейцы 58584 (пасля 20.00).
- Веласіпед горны, б/у 2 месяцы, 18 хуткасцяў, 80 у. а. Т. у Вілейцы 57409 (да 9.00 і пасля 18.00).
- Вагі свірнавыя на 520 кг. Т. у Маладзечне 37170.
- Манеж, хадункі. Т. у Маладзечне 51651.

КУПЛЮ

СЕЛЬГАСТЭХНІКУ

- **МТЗ-80,82 або памяняю на лес. Тэл. (8-029) 6317075.**

ІНШАЕ

- **ФОТААПАРАТЫ**, аб'ектывы, **ГАДЗІННІКІ**, грамафоны, абразы, мэблю, фарфор і іншыя старадаўнія рэчы. Т. у Маладзечне 65542, (8029) 6564854.
- Засаўкі (задвижки), вентылі, фланцы і інш. Т. у Мінску 2899454, (8-029) 6564879.
- Чэкі "Жыллё". Т. у Маладзечне 36141.
- Чэкі "Жыллё". Т. у Маладзечне 68378.
- Штатыў да фотаапарата. Тэл. (8-029) 6550799.

ЗГУБЛЕНА

- Рыжы конь, белая лысіна, стрыжыная грыва. Просьба вярнуць за ўзнагароду. Т. у Маладзечне 35865.
- Згублены атэстат №В-136392 аб сярэдняй адукацыі, выдадзены Шоражавай Святлане Віктараўне 27.06.1990 г., лічыць несапраўдным.

ПАТРАБУЮЦЦА

- Будаўнікі. Прарабы. Тэл. (017) 2555156, 2163134.
- Будаўнікі, вадзіцелі, механізатары, станочнікі, швачкі і інш. Мінск. Жыллё. Тэл. (8-029) 6260612.
- **СТРАХАВЫЯ АГЕНТЫ Ў СТРАХАВУЮ КАМПАНІЮ "БРОЛІ". Т. У МАЛАДЗЕЧНЕ 64792, Г. МАЛАДЗЕЧНА, ВУЛ. БУДАЎНІКОЎ, 4А.**
- Работа ў Маскве. Рабочыя ўсіх будаўнічых спецыяльнасцей, а таксама рознарабочыя. Работа ў дзяржструктурах. Працоўны дагавор. Жыллё бясплатнае, рэгістрацыя, аванс, вахта, харчаванне. Дастаўка камфартабельным мікрааўтобусам. Т. (8029) 6300142.

ШУКАЮ РАБОТУ

- **ПА РАМОНЦЕ ХАЛАДЗІЛЬНІКАЎ.** Т. у Маладзечне 76721.
- Па паверцы **ЦЕПЛАЛІЧЫЛЬНІКАЎ**, вопыт работы 7 год, нядорага. Т. у Маладзечне 37253 (пасля 15.00).

ІНШАЕ

- Запрашаюцца ўсе, хто клапоціцца аб сваім здароўі і здароўі сваіх дзяцей на лекцыі групы "Здароўе". Таксама рэгіянальныя прадстаўнікі. Запіс па т. у Маладзечне 40616.
- Запрашаем да супрацоўніцтва ў рэгіёнах. Т. у Мінску 2503081, Аляксандр Уладзіміравіч.
- ААТ "Маладзечнагандаль" запрашае ўсіх зацікаўленых асоб для заключэння дагавароў аб сумеснай дзейнасці (можна прапанаваць харчовыя і прамысловыя тавары). Т. у Маладзечне 37387, факс 71791.

© PDF: Kamunikat.org 2020
© Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2020

© PDF: Kamunikat.org 2020 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2020

■ КАНСУЛЬТАЦЫЯ

Размеркаванне

Пастановай №276 Савета Міністраў РБ ад 02.04.1997 г. уведзена абавязковае размеркаванне выпускнікоў дзяржаўных вышэйшых і сярэдніх спецыяльных навучальных устаноў.

Наймальнікам незалежна ад форм уласнасці забараняецца на працягу двух гадоў пасля заканчэння навучальнай установы прымаць на работу выпускнікоў дзяржаўных вышэйшых і сярэдніх спецыяльных устаноў (выпускнікоў дзяржаўных медыцынскіх ВНУ – пасля заканчэння стажыроўкі), якія навучаліся за кошт бюджэтных сродкаў, без пасведчання ці даведкі аб магчымасці самастойнага працаўладкавання і звальняць іх да заканчэння абавязковага тэрміну работы, за выключэннем звальнення па ініцыятыве наймальніка за вінаватасць.

З работнікамі (выпускнікамі сярэдніх спецыяльных навучальных устаноў), паступіўшымі на дзённую форму навучання ў ВНУ, а таксама з работнікамі, якія закончылі дзяржаўныя ВНУ (выпускнікамі дзяржаўных медыцынскіх вышэйшых навучальных устаноў – пасля заканчэння стажыроўкі) і паступілі на дзённую форму навучання ў аспірантуру (ардынатуру), працоўны дагавор можа быць скасаваны па жаданні работніка ў адпаведнасці з ч.4 арт.40 працоўнага кодэкса РБ, г.зн., у тэрмін, указаны ў заяве работніка, і пры прад'яўленні адпаведных дакументаў.

Работнікі, якія працуюць па размеркаванні пасля заканчэння ВНУ ці сярэдніх спецыяльных устаноў, могуць быць (з іх пісьмовага дазволу) звольненыя ў парадку пераводу да іншага наймальніка ці пераходу на выбарную пасаду (п.4 арт.35 ПК РБ), а таксама па абставінах, якія не залежаць ад волі бакоў (арт.44 ПК РБ): прызыў на воінскую службу; узнаўленне на рабоце работніка, які раней выконваў гэтую работу; парушэнне ўстаноўленых правілаў прыёму на работу; невыбранне на пасаду (у тым ліку па конкурсу); уступленне ў законную сілу прыгавора суда, якім работнік асуджаны да пакарання, што выключае працяг работы; у выпадку смерці работніка, а таксама ў выпадку прызнання яго судом памерлым ці без вестак прапаўшым.

Зыходзячы з вышэйсказанага, вынікае, што наймальнік другой арганізацыі мае права прыняць работніка на работу да заканчэння 2-гадовага тэрміну адпрацоўкі пры ўмове, калі з ранейшага месца работы ён быў звольнены на падставах, указаных вышэй.

На іншых падставах звальненне работніка па заканчэнні 2-гадовага тэрміну адпрацоўкі забараняецца.

Святлана АДАМОВІЧ, вядучы дзяржінспектар па працы.

■ НАДВОР'Е

Мінск	27.6 дзень	27.6 вечар	28.6 дзень	28.6 вечар
ападкі				
атмасферны ціск, мм	737	736	736	737
тэмпература паветра, °С	17-19	14-16	19-21	15-17
вільготнасць паветра, %	87	92	90	77
вецер, м/сек	2-5	2-5	2-5	1-3

Вільня	27.6 дзень	27.6 вечар	28.6 дзень	28.6 вечар
ападкі				
атмасферны ціск, мм	745	744	744	744
тэмпература паветра, °С	20-22	16-18	21-23	16-18
вільготнасць паветра, %	60	65	62	67
вецер, м/сек	2-5	1-3	1-3	1-3

Чытайце праз тыдзень:

Як я вучыўся на вадзілу...
– На занятках па бяспецы руху я сядзеў балван–балванам, – шчыра прызнаецца былы курсант вадзіцельскіх курсаў Міхась Александровіч. – Ніяк не мог адразу ўцяміць, як трэба тармазіць...
А вось лекцыі па медыцынскай падрыхтоўцы спадабаліся больш.
У медыцынскай аптэчцы, высветлілася, акрамя каштоўных анальгіну, аспірыну, ёду, нітрагліцэрыну і валідолу, павінны быць і тры прэзерватывы.

Гараскоп 31 чэрвеня – 6 ліпеня

Авен (21.03–20.04)

Пастарайцеся максімальна эфектыўна выкарыстаць свой настрой на супрацоўніцтва, разуменне чужых інтарэсаў і здольнасць увайсці ў становішча другога чалавека для таго, каб усталяваць добрыя адносіны з навакольнымі. Гэта дазволіць вам у далейшым хутка вырашаць любыя праблемы.

Цялец (21.04–21.05)

У вас наступіў не самы спрыяльны перыяд у жыцці: вы будзеце перажываць з-за матэрыяльнага становішча, пачнеце адчуваць незразумелы страх за сваю будучыню, аднак не варта паддавацца такому настрою, паколькі ў яго няма рэальнай падставы, у чым лёгка можна пераканацца, калі правесці аналіз.

Блізняты (22.05–21.06)

Прыйдзецца выкласці немалую суму грошай. Траты гэтыя звязаны з неабходнасцю дапамагчы радні. У другой палове вас чакае шмат сустрэч і знаёмстваў. Але пастарайцеся абмежаваць свае кантакты, бо ў выніку бязмежных зносінаў адбудзецца перанасычэнне імі, і вы можаце па ўласнай віне страціць добрых сяброў.

Рак (22.06–23.07)

Для вас пачынаецца самы цяжкі перыяд, за час якога вы зможаце стаць самастойнай асобай, дасягнуць прафесійнай і індывідуальнай сілы, несці адказнасць за сваё жыццё, вызначыцца з галоўнымі напрамкамі і прыкметна наблізіцца да запаветнай мэты, калі такая ўжо ёсць.

Леў (24.07–23.08)

У цяперашні час у вас ёсць маса розных спрыяльных магчымасцей для таго, каб здзейсніць значны рывок у сваім уласным, сямейным і сацыяльным жыцці, таму ўсё будзе залежаць толькі ад наяўнасці ў вас працаздольнасці, жадання і настойлівасці.

Дзева (24.08–23.09)

Вам прыйдзецца замяніць сваіх партнёраў, каб забяспечыць магчымасць дзейнічаць адразу ў некалькіх накірунках: настойліва дабівацца вырашэння раней пастаўленых перад сабой задач, выбіраць новыя мэты і паступова пераходзіць да доўгатэрміновага планавання свайго ўласнага і прафесійнага жыцця.

Шалі (24.09–23.10)

Вам неабходна валодаць вельмі добрай фізічнай формай, каб аказацца ў стане вырашаць тыя задачы, якія ў цяперашні момант ставіць перад вамі жыццё, таму тэрмінова бярыцеся за сябе: умацоўвайце здароўе, адпачывайце, наогул, рабіце ўсё магчымае, каб акумуляваць як мага больш энергіі.

Скарпіён (24.10–22.11)

Ваш дабрабыт у многім залежыць ад тых людзей, з якімі вы знаходзіцеся ў асабістых, сяброўскіх і дзелавых адносінах, таму вам прыйдзецца правесці сярод іх адбор, каб з тымі, найбольш жыццяздольнымі прадстаўнікамі, увайсці ў наступную фазу жыцця, дзе ў вас будуць новыя задачы і інтарэсы.

Стралец (23.11–21.12)

Увесь перыяд вы будзеце знаходзіцца ў стане павышанага напружання, выкліканага хваляваннем за лёс радні ці блізкіх вам людзей, што рэзка прыбавіць раздражнёнасці і аслабіць вашы аналітычныя здольнасці, аднак, калі разумеш гэта, можна ўзяць сябе ў рукі і трохі спакайней успрымаць чужыя праблемы.

Казярог (22.12–20.01)

Гэты перыяд спрыяе набыццю каштоўных ведаў і засваенню неабходных навыкаў, атрыманню карыснай інфармацыі і выкарыстанню чужога вопыту, таму прыслухайцеся да парадаў мудрых людзей і пастарайцеся знайсці надзейных спадарожнікаў для жыцця, якія ўмацуюць вашы пазіцыі.

Вадалей (21.01–19.02)

Перыяд дазволіць рэалізаваць важны праект, увасобіць у жыццё даўнюю мару, дабіцца жаданага выніку ў любой справе. А для гэтага дастаткова накіраваць свае сілы ў патрэбным накірунку і прыцягнуць да супрацоўніцтва людзей, якія здольныя аказаць вам дзейсную дапамогу.

Рыбы (20.02–20.03)

Адметнай рысай вашых паводзін стане вялікае імкненне мець свабоду і незалежнасць у сваім волевыяўленні, неардынарнасць у паступках, актыўнасць у дзелавых зносінах і прыцягненні карысных сувязей, а таксама неўласцівая вам настойлівасць ў любоўных адносінах.

Рэалізуем аўтазапчасткі
МАЗ, ЯМЗ
Т. у Маладзечне 30785
(8-029) 6515996, (8-029) 6591960
Падлягае абавязковай сертыфікацыі. Ліц. №22663 з11.04.2001 да 11.04.2006.

Рэалізуем са склада ў Маладзечне
кілбасныя і мясавэнджаныя вырабы
ў асартыменце вытворчасці РБ.
Опт, дробны опт.
Тэл. у Маладзечне 64601.
Ліц №1230 Маладзечанскі ГВК ад 24.01.2002

Для работы ў Якуціі
УП «Веста» набірае
рабочых усіх будаўнічых спецыяльнасцей.
Аплата высокая.
Тэл. (8-01716) 64652, 64655.

НОВАЯ СТА
Маладзечна, вул. Грамадоўская, 6.
(насупраць пашпартнага стала)
продаж запчастак
(самыя танныя рамяні, масла, фільтры).
Устаноўка, рамонт, скідкі, гарантыя.
Да 01.07.2003 г. Дыягностыка падвескі бясплатна. Т. у Маладзечне 71680, (8-029) 6470870.
Падлягае абавязковай сертыфікацыі. Ліц №1474 мінскі АВК 24.04.2003-24.04.2008.

АВТОБИС
ЗАПЧАСТИ
УАЗ•ПАЗ•МАЗ
ГАЗ•ГАЗель•Волга
со складов в Молодечно и Минске
БОЛЕЕ 3000 НАИМЕНОВАНИЙ
ГАРАЖНОЕ ОБОРУДОВАНИЕ
Товар сертифицирован в Беларуси. Опт, мелкий опт
Лицензия Мингорисполкома № 10805 от 10.06.2000 до 10.06.2005
Молодечно: (8-01773) 30-771, 30-783
Головной офис: Минск (8-017)
213-93-05, 257-97-80, 259-03-97

Реализуем со склада в Молодечно
Металлопродукцию в широком ассортименте
Сетку «Рабица»
Шифер волнистый, плоский, трубы а/ц, цемент, кирпич, плитку тротуарную, черепицу
Утеплитель «Изовер»
Лаки, краски, растворители
Газовые котлы, колонки и регуляторы
Электроматериалы
Ламинированную и водостойкую фанеру (изготовлена по финской технологии)
Лиц №806 Молодечненский ГИК до 30.06.2006.
Тел. (01773) 69651, 30247, 61691.

КАНДЫЦЫЯНЕРЫ
Пастаўка, мантаж, абслугоўванне.
Тэл. (01773) 71566, 61691.
Падлягае абавязковай сертыфікацыі. Ліц СN°3979 Маладзечанскі ГВК 24.01.2003.

Вытворца рэалізуе
плітку тратуарную
(шэрую, чырвоную). Цана ад 12300 руб. за 1 м². Дастаўка. Укладка.
Тэл./факс (01773) 70495, (8-029) 6515383.
Падлягае абавязковай сертыфікацыі.

КУХНІ па індывідуальных праектах
Шафы-купэ
сістэмы рассоўных дзвярэй
Komandor
Komandor-Lux
Senator
вертыкальнае і гарызантальнае раздзяленне фасаду,
розныя варыянты размяшчэння аддзяленняў і секцыя ўнутры шафы-купэ,
знешнія фігурныя элементы дадатку.
Матэрыялы:
ДСП ламінаваная Kronopol (больш за 40 колераў).
Rattan натуральны.
Люстэркі (Чэхія, Бельгія).
Стужка кантавая ПВХ, Unoflex.
Профіль мэблевы Т-18, С-18.
Секцыі, спальні, дзіцячыя, мяккая мэбля вытворчасці РБ.
Дастаўка, зборка
За наяўны разлік і ў КРЭДЫТ
Салон «Мэбля» на рэчавым рынку ў Маладзечне (серада, субота, нядзеля). Тэл. (8-029) 6656382.
Магазін-салон «Мэбля». Вілейка, вул. 17 Верасня, 29. Тэл. 56382.
Падлягае абавязковай сертыфікацыі. Ліц. №245 Вілейскага РВК 6.08.2002-6.08.2007. Ліц. №05264 БДААБАН 14.10.2002-14.10.2007.

Падлеткі ў аварыі

МЯДЗЕЛ. На мінулым тыдні дарожна-транспартнае здарэнне адбылося каля вёскі Княгінін. Каля 4 гадзін раніцы там перакуліўся "Запарожац".

Кіраваў машынай дзесяцікласнік, які ўзяў яе ў бацькі. Усярэдзіне "Запарожца" было яшчэ 5 падлеткаў. Трое з іх былі шпіталізаваныя ў мядзельскую бальніцу.

Алесь ВЫСОЦКІ.

Маладзечанскі вучэбны аўтакамбінат праводзіць набор на курсы па падрыхтоўцы вадзіцеляў катэгорый «В», «С», «Д», «Е».
Катэгорыя «В» (з правам работы па найму).
Формы навучання: дзённая (паскораная), вячэрняя, па выхадных днях.
А таксама праводзіць заняткі для арганізацый і прыватных асоб па вывучэнню ПДР, якія ўводзяцца ў дзеянне з 01.07.2003г.
Даведкі па тэлефоне ў Маладзечне 36332.

Рэгіянальная газета
Заснавальнікі: Аляксандр МАНЦЭВІЧ, Ніна МАНЦЭВІЧ.
Пасведчанне № 227
Галоўны рэдактар Аляксандр МАНЦЭВІЧ
Інфармацыйна-рэкламнае штотыднёвае выданне для рэгіёна і рэспублікі. Выходзіць па пятніцах. Тыраж 10160 экз.
Індэкс 63212 (індывідуальная падпіска), 63369 (ведамасная падпіска). Падпіска праводзіцца пастаянна ў паштовых аддзяленнях рэспублікі.
У розніцу – цана свабодная. № 26 (427) 27.6.2003. РУП «Друкарня «Перамога», Міністэрства інфармацыі РБ. 222310, Маладзечна, вул. Таўлая,11.
Зак. № 2162. Падпісана ў друк у 13.00 26.6.2003

Наш адрас: 222310, Маладзечна, Вялікі Гасцінец, 68а. Тэлефоны/факс: (01773) 6-96-67, 5-38-41 (рэклама), 5-07-99
E-mail: regionnews@promedia.by, http://regionnews.promedia.by

Прыём дробных аб'яў
Маладзечна Вялікі Гасцінец, 68а. Тэл. 69667, 53841.
Вілейка вул. Вадап'янава, 23, капіравальны цэнтр «Парус». Тэл. 55284.
Вілейка вул. 17 Верасня, 30, пошта. Тэл. 55233, 55539.
Смаргонь вул. Танкістаў, 8, рэдакцыя «Новой газеты Сморгони». Тэл. 33077.
Смаргонь вул. Танкістаў, 1, аддзяленне сувязі №2 Смаргоні. Тэл. 22211.
Чысць вул. Зялёная, 4, магазін «Канцкласік». Тэл. 99172.
Тэлефонныя коды гарадоў рэгіёна: Астравец – 01591, Ашмяны – 01593, Валожын – 01772, Вілейка – 01771, Маладзечна – 01773, Мінск – 017, Мядзел – 01797, Смаргонь – 01592

Разліковы рахунак №3012164030006 у філіяле ААТ Белзнешэканамбанк» у Маладзечне, код 211, атрымальнік ТАА Рэдакцыя газеты «Рэгіянальная газета», УНН 600288444

© PDF: Kamunikat.org 2020 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2020